

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2016. GADA 21. JŪNIJS

● Nr. 46 (8605)

● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

ISSN 1407-9321

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Laikraksta nākamais
numurs iznāks
otrdien, 28. jūnijā.

Līvānu
slimnīca
saņem
ziedojumu

5. lappusē

Preiļu pagasta
stāsts

6. lappusē

Baudīsim
latgalisko
"Latgolys Ūgā"

9. lappusē

APSVEIKUMI

*Līgodama vien atrāca
Tā liksmā Jāņu diena:
Pār siliem, pār mežiem
Ienāk mūsu sētiņā.*

Liksmu ligošanu!

Jānis Klaužs,
LR 12. Saeimas deputāts

*Lai bišu un kameņu vārdi,
Kas puķēs slēpušies zied,
Ar ozolu vainagu galvā
Caur sirdi ligojot iet.*

**Priecīgus Līgo svētkus
visiem novēl**

Līvānu novada domes kolektīvs

*Jauka bija Jāņu diena
Par visām dieniņām:
Līgo saule, līgo bite,
Līgo visa radībiņa.*

**Vasaras saulgrieži un Līgo vakars
atnes mums dabas pilnbrieda
laiku. Pļavās smaržo vīgriezes un
zied Jāņuzāles, laukos briest
jaunā raža. Lai katrā ģimenē
ienāk krāšņa, bagātīga vasara un
lai katrs paņemam līdzī kaut ko
no saulgriežu brīnuma!
Priecīgus un saulainus
Līgo svētkus!**

Maruta Plivda,
Preiļu novada domes
priekšsēdētāja

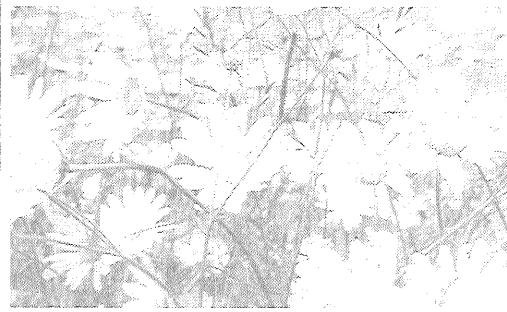
*Īsa bija Jāņu nakts,
Par visāmi naksniņāmi,
Te satumsa, te uzausa,
Pie Jāniša uguntiņas.*

**Lai saulgriežu naktī visus
ligotājus silda jāņuguns liesmas,
lai pietiek Līgo dziesmu un
izturības līdz pirmajiem
saules stariem!**

Vēl Riebiņu novada dome

Lai gaišas
Jāņugunis un
skanīga ligošana!

Foto: V.Bēbre

NACIONĀLĀS ZINĀS

**Urā! Paliekam mazāk,
bet alkoholu dzeram ar katru
gadu vairāk**

Šī gada četros mēnešos patēriņam Latvijā nodots par 1,72% vairāk alkoholisko dzērienu nekā 2015. gada četros mēnešos, liecina Valsts ieņēmumu dienesta (VID) apkopotie akcizes preču aprites rādītāji. Četros mēnešos patēriņam Latvijā nodoti 1 474 927 dekalitri alkoholisko dzērienu. Patēriņam visvairāk ir nodots vīns — 346 262 dekalitri jeb par 9,08% vairāk nekā 2015. gada četros mēnešos. Patēriņam Latvijā nodotā degvīna apjoms salīdzinājumā ar 2015. gada četriem mēnešiem ir audzis par 0,69% un bija 336 434 dekalitri. Patēriņam nodoto alkoholisko kokteiļu apjoms četros mēnešos bija 186 772 dekalitri, un tas ir par 20,54% mazāk nekā 2015. gada četros mēnešos. Savukārt patēriņam nodoto pārējo raudzēto dzērienu (neskaitot alu) apjoms četros mēnešos audzis par 29,18% un bija 178 707 dekalitri. Četros mēnešos ievērojami — par 9,7% — audzis arī patēriņam Latvijā nodotā dzirkstošā vīna apjoms, sasniedzot 117 103 dekalitrus. Patēriņam Latvijā nodotā konjaka un brendija apjoms četros mēnešos samazinājies par 0,06% un bija 75 541 dekalitrs. Patēriņam Latvijā nodotā viskija apjoms četros mēnešos audzis par 2,83% un bija 51 544 dekalitri. Stiprināto vīnu apjoms četros mēnešos samazinājies par 4,44% un bija 66 065 dekalitri. LETA jau ziņoja, ka pagājušajā gadā patēriņam Latvijā nodots par 0,54% vairāk alkoholisko dzērienu nekā 2014. gadā. Pagājušajā gadā patēriņam Latvijā nodoti 5,096 miljoni dekalitru alkoholisko dzērienu.

12. Saeima šī gada pavasara sesijā pieņēmusi 80 likumus

Saeima šī gada pavasara sesijā kopš 29. marta sanāca uz 12 kārtējām, vienu ārkārtas un vienu svinīgo sēdi. Šajā laikā deputāti pieņēmuši 80 likumus — 15 jaunus un grozījumus 65 likumos. Vienu likumu Saeima izskatīja otrreizējā caurlūkošanā. Pavasara sesijā izskatīšanai komisijās nodoti 63 likumprojekti, no kuriem 40 iesniedzis Ministru kabinets, 18 — Saeimas komisijas, bet piecus — deputāti. Divus likumus Valsts prezidents Raimonds Vējonis atgriezis Saeimai otrreizējai caurlūkošanai. Strādājot ar iesniegtajiem likumprojektiem — skatot tos otrajā un trešajā lasījumā — Saeimā vērtēti kopumā 1258 priekšlikumi.

Saeima šī gada pavasara sesiju slēdza 20. jūnijā, bet rudens sesiju sāks 2. septembrī.

Pieņem būtiskus likuma grozījumus ārvalstīs strādājošajiem latviešiem

Ārvalstīs strādājošie Latvijas rezidenti Valsts ieņēmumu dienestā (VID) varēs neiesniegt gada ienākumu deklarāciju par algotā darbā gūtajiem ienākumiem. To paredz Saeimas 16. jūnijā galīgajā lasījumā pieņemtie grozījumi likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli. Ar likuma izmaiņām noteikto deklarēšanas atbrīvojumu varēs piemērot tikai algota darba ienākumiem, kas gūti kādā no Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm, aģentūru LETA informēja Saeimas Preses dienestā. Likums grozīts, jo VID informāciju par personas gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli patlaban jau saņem no ES dalībvalstīm obligātās automatiskās informācijas apmaiņas sistēmas ietvaros. Savukārt tiem nodokļu maksātājiem, kuri ienākumus gūst valstīs, kas nav ES dalībvalstis, bet ar kurām ir noslēgtas konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu, tāpat kā līdz šim, būs pienākums VID iesniegt ikgadējo ienākumu deklarāciju. Šāda kārtība tiks saglabāta, jo prasība par informācijas apmaiņu ar šīm valstīm nav obligāta un ziņas par Latvijas iedzīvotāju ārvalstīs gūtajiem ienākumiem un samaksātajiem nodokļiem VID nesaņem no visām valstīm, ar kurām noslēgtas attiecīgās konvencijas.

Jaunā kārtība stājas spēkā nākamajā dienā pēc likuma grozījumu izsludināšanas.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekšī, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058.

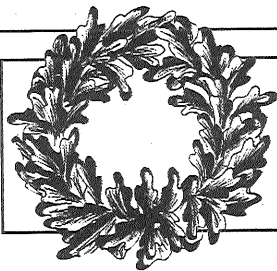
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Jāņu diena jālīgo,
Vai iet šādi, vai iet tādi;
Tautiņās jādzīvo,
Vai ir labi, vai ir slikti.*

Turpmāk bērnus sociālās korekcijas iestādēs pēc tiesas lēmuma ievietos pašvaldība

**Paredzēts, ka pašvaldības bērnu
sociālās korekcijas izglītības
iestādēs varēs ievietot,
pamatojoties uz tiesas lēmumu,
nevis izglītības un zinātnes
ministrijas (IZM) norikojumu,
liecina Ministru kabinetā (MK)
iesniegtais noteikumu projekts.**

Noteikumu projekts norādīts, ka šobrīd MK noteikumi paredz, ka bērnu ievieto sociālās korekcijas iestādē, pamatojoties uz IZM norikojumu. Likums nosaka, ka pašvaldība, saņemot tiesas lēmumu, sagatavo iesniegumu un citus vajadzīgos dokumentus IZM, kas to iz-

skata un pieņem lēmumu, kurā sociālās korekcijas iestādē bērns tiks ievietots.

Šobrīd Latvijā darbojas tikai viena sociālās korekcijas izglītības iestāde «Naukšēni», tāpēc nav pamatotas nepieciešamības IZM sagatavot norikojumu, kas nosaka bērna ievietošanu konkrētā sociālās korekcijas izglītības iestādē, teikts projekta anotācijā. Pašvaldība bērna ievietošanu sociālās korekcijas izglītības iestādē varēs veikt, pamatojoties uz tiesas (tiesneša) lēmumu, nevis iesniedzot dokumentus Izglītības un zinātnes ministrijā un pēc tam saņemot norikojumu bērna ievietošanai minētajā iestādē.

Noteikumu projekts paredz, kas saņemot tiesas nolēmumu par bērna ievietošanu sociālās korekcijas iestādē, pašvaldībai būs jānozīmē persona, kas pašvaldības vārdā nodrošinās minētā nolēmuma izpildi. Atbildīgajam būs desmit dienu laikā jānoorganizē bērna nogādāšana iestādē.

IZM paredz, ka noteikumu projekts vienkaršos kārtību par bērna ievietošanu sociālās korekcijas izglītības iestādē, samazinot iestādes personāla un pašvaldību darbu, kas saistīts ar bērnu tiesību aizsardzību saistīto jautājumu izpildi.

Saeima precizē priekšvēlēšanu aģitāciju internetā un noteic vienādus nosacījumus visiem reklāmas veidiem

**Turpmāk vēlēšanu dienā,
kā arī dienu pirms vēlēšanām
priekšvēlēšanu aģitācija internetā
būs aizliegta, ja tā veikta
kā maksas pakalpojums.
To paredz Saeimā ceturtdien,
16. jūnijā, galīgajā lasījumā
pieņemtie grozījumi Priekšvēlēšanu
aģitācijas likumā.**

Grozījumi nepieciešami, jo līdzšinējais vispārējais priekšvēlēšanu aģitācijas aizliegums internetā pirms vēlēšanām bija pārāk plašs un, ņemot vērā informācijas tehnoloģiju straujo attīstību, varētu skart, piemēram, vēlēšanu personisko saziņu sociālajos tīklos un citās saziņas platformās. Tāpat būtiski, ka Satversmes tiesa ierosinājusi lietu "Par Priekšvēlēšanu aģitācijas likuma 32. panta pirmās daļas vārda "internets" atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 100. pantam".

Saskaņā ar izmaiņām aģitācijas materiālu izvietojuma aizliegums vēlēšanu dienā un dienu pirms vēlēšanu dienas publisko elektronisko sakaru tīklos, tostarp internetā, neattieksies uz politisko partiju un to apvienību mājaslapām.

Aģitācijas likums arī grozīts, lai visiem reklāmas veidiem, tostarp vides reklāmai, noteiktu vienādus nosacījumus priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanā.

Noteikts, ka aģitācijas veicējam līgums par aģitācijas materiālu — izkārtņu, stendu, afišu, tāfeļu, slietņu, plakātu, reklāmu skatlogos — izvie-

tošanu publiskās lietošanas ārtelpās vai pret publiskās lietošanas ārtelpām ar reklāmas pakalpojumu sniedzēju būs jāslēdz tieši un nepastarpināti.

Tāpat noteikts, ka reklāmas pakalpojumu sniedzējam vismaz 150 dienas pirms vēlēšanu dienas Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) būs jāinformē par aģitācijas materiālu izvietojuma izcenojumiem, ieskaitot plānotās atlaides un to piemērošanas kritērijus, visam priekšvēlēšanu aģitācijas periodam. KNAB šī informācija būs jāpublicē savā mājaslapā internetā. Ja reklāmas pakalpojuma sniedzējs informāciju KNAB nebūs sniedzis, tad priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus publiskās ārtelpās konkrētais komersants izvietot nedrīkstēs.

Par priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojumu publiskās lietošanas ārtelpās maksājāmā pašvaldības nodeva nedrīkstēs būt lielāka par zemāko nodevas apmēru, kāds konkrētajā vietā noteikts par preču vai pakalpojumu reklāmas izvietojumu. Katrai publiskā vietā izvietotai reklāmai skaidri un nepārprotami būs jānorāda, kurš aģitācijas veicējs to apmaksājis.

Noteikts, ka papildus likumā noteiktajām vietām pašvaldības varēs noteikt vietas, kur priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojuma aizliegta. Savukārt tāpat kā līdz šim pašvaldība saistošajos noteikumos varēs noteikt ierobežojumus priekšvēlēšanu reklāmas izmēram, veidam, gaismas un skaņas efektiem atbilstoši

videi, ēku un būvju arhitektūrai. Šie ierobežojumi nedrīkstēs būt stingrāki par tiem, ko pašvaldība noteikusi par preču vai pakalpojumu reklāmu.

Izmaiņas rosinātas, ņemot vērā līdzšinējo atšķirīgo pieeju pašvaldībās, atļaujot vai aizliedzot izvietot priekšvēlēšanu aģitācijas materiālus, piemēram, uz ielām, ceļiem vai citās publiskās vietās. Šo materiālu izvietojumā plānots ieviest vienotu kārtību.

Grozījumi noteic, ka priekšvēlēšanu aģitācijas materiālu izvietojšanai nedrīkstēs izmantot valsts un pašvaldību iestāžu ēkas, baznīcas un lūgšanu namus, autoostas, dzelzceļa stacijas, lidostas un pasažieru ostu ēkas. Šāds aizliegums attieksies arī uz valsts nozīmīgu arhitektūras un mākslas pieminekļiem un valsts akciju sabiedrību ēkām.

Aģitācijas materiālus laukumos, skvēros, parkos, uz ielām, ceļiem, tiltiem un tuneļos vai vietās, kas vērstas pret šīm vietām, izvietot drīkstēs tikai tad, ja tas būs rakstiski saskaņots ar attiecīgās vietas īpašnieku vai pašvaldību un samaksāta pašvaldības nodeva par reklāmas, afišu un sludinājumu izvietojumu.

Ņemot vērā, ka visiem reklāmas veidiem turpmāk būs noteikta vienota kārtība priekšvēlēšanu aģitācijas izvietojšanai publiskās vietās, galīgajā lasījumā Saeima 16. jūnijā pieņēma arī saistītus grozījumus reklāmas likumā.

Grozījumi priekšvēlēšanu aģitācijas regulējumā stāties spēkā šī gada 15. jūlijā.

Valsts palīdzība cīņā ar Amerikas peru puvi

**Zemkopības ministrija aicina
biškopjus izmantot iespēju
īstenot Amerikas peru puves
uzraudzības, kontroles un
apkaršanas pasākumus,
kas ir noteikti Ministru kabineta
noteikumos "Amerikas peru
puves uzraudzības, kontroles un
apkaršanas kārtība".**

tiek apstiprināta šī diagnoze, tad valsts sedz:

✓ pilnvarotā veterinārārsta izdevumus par izmeklējamā parauga noņemšanu;

✓ laboratorisko izmeklēšanu;

✓ zaudējumu kompensāciju par Amerikas peru puves apkaršanas laikā iznīcinātajām saimēm.

Amerikas peru puvi ierosina baktērija *Paenobacillus larvae*. Cilvēkam šī slimība nav bīstama, bet tā ir nāvējoša un neārstējama infekcijas slimība bitēm, ja dravā laikus netiek veikti tās apkaršanas pasākumi. Amerikas peru puve dravniekiem ekonomiski ir liels zaudējums, jo rada produkcijas nozīmīgu samazināšanos.

Ja rodas aizdomas par bišu saimes saslimšanu ar Amerikas peru puvi vai

Lappusi sagatavoja T.Elste

**Leigoj bite, leigoj saule
Pa lelū teirumeņu;
Tai leigōja Jōna bārni
Pa maleņu maleņom.**

Grūti teikt, sagādīšanās tā vai kāda likumsakarība, bet šī gada Jāņu dienas numura sarunas galvenā varoņa — protams, ka Jāņa — meklējumi atkal noveda Preiļu novada Saunas pagastā. Tāpat kā pērn, kad "Novadnieks" ciemojās "Bērzu mājās" pie Jāņa Kozuļa. Neņemiet ļaunā, mīļie lasītāji, bet, kā spriedām ar lauku attīstības speciālisti Elzu Spodru Elsti, tur nu neko nevar darīt. Saunas pagastā ir pulka Jāņu, pie tam kārtīgi zemnieki, kam tūrumi kā parauglauciņi, lopi spidīgām apaļām mugurām un sētas saucētas.

Soreiz dodamies uz "Kalējiem". Ja Prikuļi būtu lielpilsēta, tad varētu teikt, ka "Kalēji" atrodas piepilsētā, bet tā — pārsimt metrus aiz ciemata robežas. Līdz piebraucamajam celiņam tagad asfalts. Retākam braucējam joprojām gluži vai neticas, ka uz Prikuļiem var tik vienkārši, bez putekļiem, bez kratišanās un zobu klabināšanas mūžīgajā "trepiņā" aizbraukt.

"Kalēju" pagalmā izskatās kā pastkartīte — tīri sakopts, mauriņš noplauts, taciņas gludi noslaucītas. Un tad vēl tās puķu dobes! Apaļas, garenas, ovālas, ielokā, gar šķūņa malu, kambara un mājas priekšā. Raibu raibās atraitnītes pašā košumā, dažādu šķirņu begonijas, petūnijas, ziemciešu variācijas. Par ziedu krāsām nav runas — kā no mākoņa malas nokritusi varavīksne. Tas vairāk Jāņa sieviņas Dagnijas puļņu nopelns, lai gan pats saimnieks arī spēcīgu roku pielicis.

Bet nu pie lietas, kuras dēļ uz "Kalējiem" esam braukuši. Iesakot intervijai Jāni Klibo, pašvaldības lauku attīstības speciāliste visu salika kā pa plauktņiem. Pirmkārt, vietējo ļaužu, jo Jāņa vecāki ir Prikuļu iedzīvotāji, apkārtne pazīstami kā dārzu audzētāji. Otrkārt, jaunā ģimene atgriezies laukos, pametot dzīvi galvaspilsētā. Treškārt, Jānis esot optimists, atsaucis, prasmīgs saimnieks un, kā Latgalē mēdz teikt, ciši lobs cilvēks.

To, ka Jānis piesaista cilvēkus ar savu atklāto un pozitīvistu izstarojošo smaidu, pamanām jau mirkli, kad viņš sagaida pagalmā. "Kalējos" laikam tāda aura, jo pat blondā sunīte Šēra ap svešiniekiem luncinās, mīlinās un izskatās, ka smaida. Māju un saimniecības nosaukums nācis mantojumā no iepriekšējā saimnieka, kas pēc profesijas bijis kalējs. Jānis un Dagnija te saimnieko kopš 2011. gada, kad iegādājās īpašumā ēkas un zemi pie Prikuļiem. Cik bija, tik bija. Lai saimniekotu nopietni, vajag vairāk, tāpēc pirkām klāt, viņš saka.

Saunas pagastam tā specifika, ka brīvu platību sen vairs nav. Arī Elza Spodra Elste piekrit, ka zemei cena apkārtne tagad augsta, tāpēc saimniecības paplašināšanai iepirkt iespējams vien tik, cik var, nevis tik, cik gribētos. Jānis uzskata, ka Latvijas kopējiem mērķiem viņa saimniecība skaitās maza, Latgales reģionam — vidēja. Noteikti gribētu paplašināties, taču par lielsaimnieku "Kalēju" saimnieks negrib kļūt. Vien, lai jūt stabilitāti, stingru pamatu. Diemžēl saimniecības teri-

torijas sadrumstalotība nes liekus degvielas un laika tēriņus, jo, piemēram, līdz attālākajam laukam Steķos ir 17 kilometri.

Jānis, atskatoties uz paveikto, secina, ka viņu lauki un lauku dzīve vienmēr saukuši. Arī tad, kad mācījās biškopību, kad dzīvoja Rīgā, veidoja ģimeni. Uz atgriešanās no pilsētas mudināja vēlēšanas darīt kaut ko priekš sevis, priekš bērniem. Gribējās, lai bērni aug tūrā, veselīgā vidē, brīvībā un drošībā. Gan pats, gan Dagnija ir laucinieki pēc dabas, laucinieckais dzīves stils abos iekšā, tikai katram mazliet atšķirīgs. Jānis darbojas pa tūrumiem, sieviņa — pa siltumnīcu. Viņas sirdij tuvas puķes, to "Kalēju" pagalmā tūdaļ var pamanīt. Daudzi noteikti arī Preiļos būs ievērojuši blondo puķu meiteni ar busiņu, kas pilns ar stadiem, ziedošu puķu podiem un podiņiem.

Ar ko Jānis un Dagnija sāka dzīvi "Kalējos"? Ar Rīgā uz balkona audzētiem puķu dēstiem, viņi smejas. Ar pirmajiem apsētajiem graudu hektāriem. Sākums nebija nedz viegls, nedz vienkāršs, tāpēc pirmā raža nebija liela. Zināšanas nāk ar darbu, tagad saimnieks prātīgi spriež. Nekas sasteigts labu rezultātu nedod. Pagājuši pieci gadi, pamazām rodas pārliecība par savām prasmēm. Gribu turpināt attīstīt graudu audzēšanu, bet tas nozīmē, ka vajag vairāk zemes. Graudkopībā tirgus ir daudz maz sakārtots. Lai arī gadās dažādas ķibeles klimatisko apstākļu dēļ, tomēr situācija nekad nevar būt tik traka un neprognozējama kā, piemēram, pašlaik piena lopkopībā. Jānis pievērsies vasarāju audzēšanai, tomēr līdzsvaram nepieciešami ar ziemāji, ko plāno sēt rudenī.

Patstāvīgai saimniekošanai Jānis pa šiem gadiem sagādājis lielāko daļu tehnikas. Jaunajiem zemniekiem laba iespēja atsperties ir dažādi projekti. Arī tagad tiek gaidīta atbilde — būs apstiprināts projekta pieteikums vai ne. Ja atbilde būs pozitīva, "Kalēju" saimniekam būs jauna traktora piekabe un vairākas citas uzskabināmās tehnikas vienības. Sāpīga tēma pagaidām ir jauna kombaina iegāde. Dārgs pirkums, taču tuvāko četru gadu laikā pašam savs kombains būs, Jānis par to ir pārliecināts.

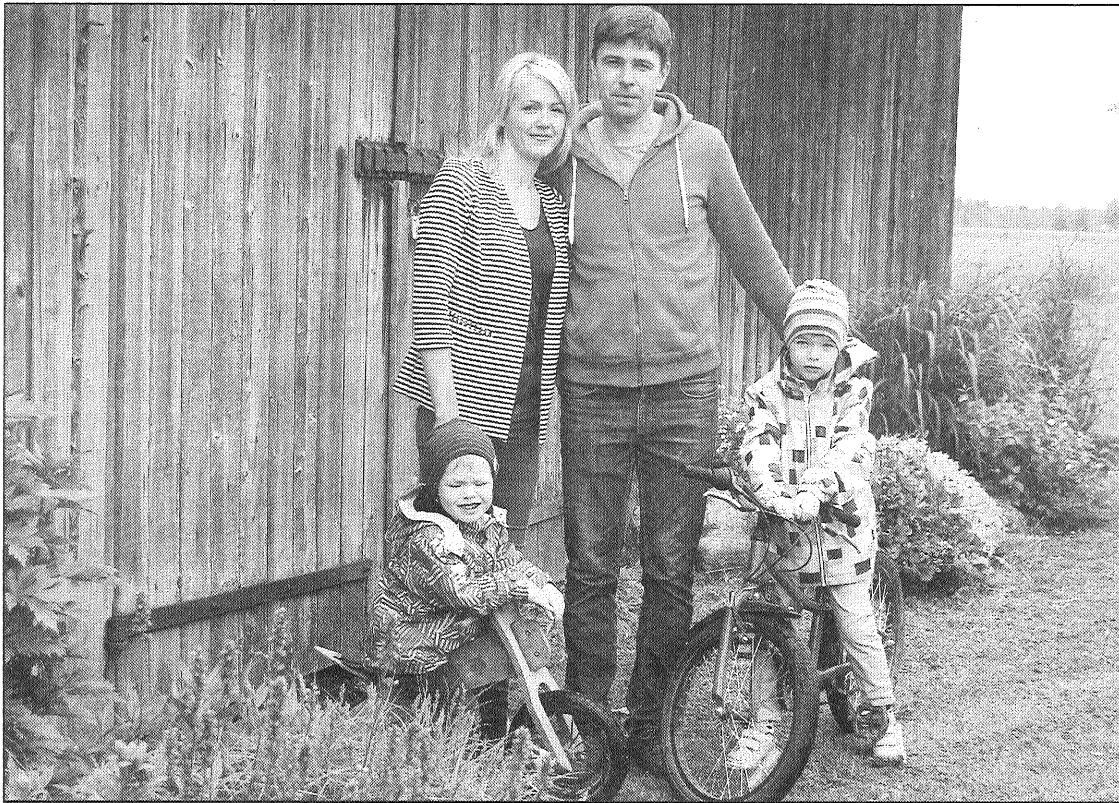
Uz jautājumu, kā var raksturot situāciju graudkopības nozarē un Latvijas lauksaimniecībā, jaunais zemnieks teic — sūdzēties var vienmēr. Valsts un Eiropas Savienības atbalsts ir, un tas nozīmē atspaidi. Kaimiņiem, kuri nodarbojas ar lopkopību, tagad problēma problēmas galā. Graudu audzētāji vēl turas, lai gan biržas cena visu ziemu bija smieklīgi maza. Pasaules tirgus ir piesātināts, tas jāsaprot un jācer, ka tuvākajā nākotnē graudu iepirkuma cena kāps. Tomēr palauzies uz "kā būs, ja būs" nevar. Ir jādomā, jāplāno, jāseko līdzi, jāizmanto visas iespējas.

Jānis labi novērtē iespējas saņemt valsts un Eiropas fondu atbalstu, realizēt modernizācijas projektus. Ja Eiropa dod, kāpēc neizmantot? Jaunajiem zemniekiem tas ir labs stimuls pacen-

Atgriešanās uz laukiem nenozīmē atteikšanos no iespējām

● Saskaitīsim, cik tad kviešu graudu vārpā, saka "Kalēju" saimnieks Jānis Klibais. Šī gada raža, visdrīzāk, nebūs tik laba kā pērnuden.

● Tik jauku un darbīgu jaunu ģimeni, kas mūsdienās uzdrošinās pamest dzīvi lielpilsētā un pārcelties uz Latgales laukiem, bieži vis nesastapt. Dagnija Mālniece (no kreisās) un Jānis Klibais ir pārliecināti, ka rikojušies pareizi, darījuši to savu dēlu — Oskara un Toma nākotnes labā.

Foto: I.Kirillova

sties. Arī viņi paspējuši, kā saka, ar lielu konkurenci ielekt tajā vilcienā. Ar projektu rakstīšanu nenodarbojas, uztic to profesionāļiem. Katram jādara tas, ko māk vislabāk.

Sēžot virtuvē pie galda, pa logu redzams kviešu lauks. Izejot pagalmā, tas pats — sētai apkārt savārpojušu kviešu lauki. Citās platībās aug arī mieži. Vai jau iespējams prognozēt gaidāmo iekūlumu? Maijs bija sauss un netipiski karsts, tāpēc rekordražas nav gaidāmas. Lietus uzņāc pārk vēlu, graudi sadīga un attīstībā aizsteidzās sev un laikam pa priekšu.

Kamēr ar Jāni un Dagniju runājāmies, blakusistabā dzird šiverējamies jauno paaudzi. Viņi priecājas, ka izņemti no dārziņa agrāk, jo mājās būs ciemiņi un vajadzēs fotografēties. Tomam tikko palika seši gadi, Oskaram drīz būs četri. Viņiem ir vaļa pagalmā izskrieties, braukāt ar velosipēdiem, rakt smilšu kastē ar ekskavatoriem un vest smiltis

savu spēļu mašīnu kravas kastēs. Puikām gadu starpība pavisam neliela, tētis saka — visas mantas vajag pirkt uzreiz divos eksemplāros, lai katram sava.

Tieši Toms un Oskars ir tie, par kuru nākotni Jānis un Dagnija domā visnopietnāk. Ja ģimene izvēlējusies mainīt lielpilsētas dzīvi pret laukiem, tas nebūt nenozīmē, ka viņi ir gatavi atteikties no pilsētas piedāvātajām iespējām. Arī bērnu attīstības un izglītības jomā. Šajā ziņā Latvijas laukos notiekošais viņus sāpina un satrauc, arī kaitina. Augsti kvalitatīvi medicīnas pakalpojumi nav pieejami. Skolas tiek likvidētas. Ja pedagogi paši neceltu traci, par viņu algu palielināšanu nevienam prātā nenāktu domāt.

Man visas lietas ar pilsētu saistās, saka Dagnija. Toms drīz sāks iet skolā, tāpēc mammai noteicošais, kādi viņam būs pedagogi, kādus pulciņus puika varēs apmeklēt, vai viņš varēs radoši un pilnvērtīgi attīstīties. Diemžēl

ne uz visiem jautājumiem vecāki ir atraduši atbildi.

□□□

Tepat aiz kviešu tūruma, aiz pļavas un meža ieloka Ligo vakars un Jāņu diena. Madaras met pienbaltas ziedu putas pa visām grāvmalām, sarkanais āboliņš ir lietū atveldzējies un tā vien prasās meitu vainagos pinams. Lai gan maijvaboles šogad ozolu lapas krietni apskādējušas, Jāņu dienas gaviļnieku vainagiem pietiks.

Katrā ģimenē savas vasaras saulgriežu tradīcijas. "Kalēju" ļaudīm tradīcija ir salikt mantas mašīnā, sameklēt pieskatītāju sunītei Šērai un uz vairākām dienām doties ciemos pie Dagnijas mammai ir Līga, tāpēc komplektā ar znotu Jāni svētki var būt pilnīgi.

Lai nu kā, bet arī šogad "Kalēju" saimniecībā valdis Ligo nakts gars, dāvājot krāsas ziediem, spēku graudiem, saticību un mīlestību mājas ļaudīm.

L.Kirillova

Izstrādāta Preiļu siltumapgādes attīstības koncepcija

Maija nogalē notikušajā kārtējā Preiļu novada domes sēdē deputāti izskatīja jautājumu par Preiļu pilsētas siltumapgādes attīstības koncepciju 2015.-2025. gadam.

Kā atzīst Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, iepriekšējā siltumapgādes attīstības koncepcija bija izstrādāta laika posmam no 2005. līdz 2015. gadam. Pa šiem gadiem siltumapgādes nodrošināšanā notikušas būtiskas izmaiņas, tostarp daudzas dzīvojamās mājas un sabiedriskās nozīmes objekti ir nosiltināti, kas nozīmē siltumenerģijas patēriņa kopējo samazinājumu. Līdz ar to pēc deputātu ieteikuma tika akceptēts lēmums par siltumapgādes koncepcijas izstrādi, tika izsludināts iepirkums, nu koncepcija pieņemta pašvaldības deputātu zināšanai.

Jaunās koncepcijas 2015. — 2025. gadam mērķis ir veikt pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas esošās situācijas izvērtējumu un izskatīt alternatīvus risinājumus siltumapgādes sistēmas paplašināšanai un iespējamai optimizācijai. Alternatīvo risinājumu izvērtēšana ir balstīta uz ekonomisko un finansiālo analīzi, ņemot vērā visu pilsētas sil-

tumavotu un siltumtīklu optimālo darbību, kā arī siltumenerģijas lietotāju stāvokli un perspektīvas.

Koncepcijā piedāvāti dažādi siltumapgādes nodrošināšanas scenāriji gan pilsētā, gan Ličos. Daži varianti tika uzskatīti par nelietderīgiem, jo nedod uzturēšanas izmaksu samazinājumu. Projekta finanšu aprēķinu modelis ir izveidots 20 gadu periodam no projekta uzsākšanas brīža. Izklāstīts paredzamais ietaupījums, kas veidojas no trim daļām: ietaupījums par kurināmo/pirkto siltumenerģiju; ietaupījums no pastāvīgo izmaksu samazinājuma, ja slēdz Celtnieku un Pils ielas katlu mājas; no patēriņa palielinājuma, ja pieslēdz jaunus patērētājus.

Koncepcijā norādīts, ka būtiski ir tas, cik siltumenerģijas saražo SIA "Preiļu saimnieks" katlu mājas un par kādu cenu enerģiju iepērk no malas. Siltumenerģiju var iepirkt divu apstākļu dēļ — ja SIA "Preiļu saimnieks" nespēj saražot vajadzīgo apjomu, ja pirkta siltumenerģija ir lētāka nekā pašu saražotā.

26. maija domes sēdē deputāti izstrādāto koncepciju pieņēma zināšanai. Kā dokumentu vērtē domes deputāts un SIA "Preiļu saimnieks" siltumapgādes daļas vadītājs **Vladimirs Haritonovs**,

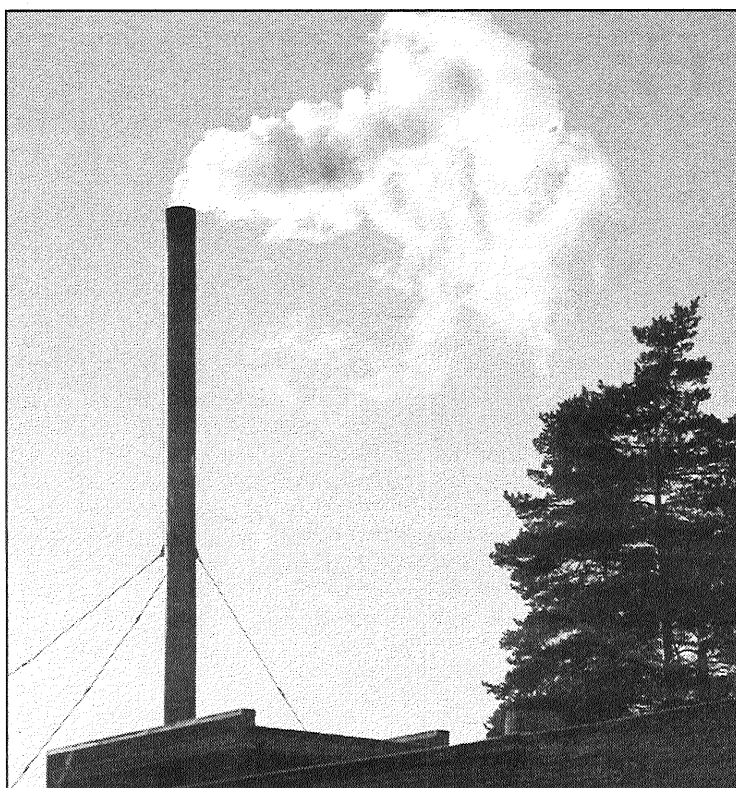
kuram ir vistiešākā saskare ar koncepcijā minēto mērķu sasniegšanu?

— Siltumapgādes attīstības koncepcijas izstrādi vērtēju pozitīvi. Arī kopumā varu teikt, ka ejam pareizajā virzienā. To es domāju ne tikai par jaunās siltumapgādes attīstības koncepcijas izstrādi, bet arī par iepriekš veiktajiem darbiem jau kopš 1998. gada. Pašlaik Preiļos aptuveni 95 procenti veco siltumtrašu ir nomainītas pret plastmasas caurulēm, darbojas divu cauruļu sistēma, dzīvojamās mājās uzstādīti automatiskie siltummezgli, katlu mājās ir jauni katli, sevi attaisno koģenerācija. Pilsētā vairs nav gadījumu, ka apkures sezonas laikā pēkšņi rodas avārijas situācijas siltumtrašu vai apkures katlu bojājumu dēļ. Lielu efektu dod arī dzīvojamo māju un sabiedriskās nozīmes ēku siltināšanas projektu īstenošana. Tas nozīmē, ka iepriekšējā attīstības koncepcija, kas bija izstrādāta laika posmam no 2005. līdz 2015. gadam, bijusi pareiza.

Kas attiecas uz nākamo periodu, jādomā par siltumenerģijas patēriņa palielinājumu, pieslēdzot jaunus patērētājus. Potenciāls ir, piemēram, iespējās izveidot siltumtrases atzaru uz Ceļu satiksmes drošības direk-

*Sadzīžam, Jōņa bērni,
Kas vīnā puļceņā;
Navar zynōt, kur kurais
Cytus Jōņus leigōsim.*

ciju, kur ir vairāki iespējamie patērētāji. Kad tiks izbūvēta Rietumu iela jeb tā sauktais apvedceļš, arī tas dos iespējas pieslēgt jaunus klientus.

To, ka pievienošanās kopējai apkures sistēmai ir veiksmīgs risinājums, aizvadītajā ziemā pār-

liecinājās Preiļu slimnīca. Vairs nav malkas krāvumu, nav putekļu un dūmu, bet uzņēmumam lielāka drošība, ka apkurē nebūs pārtraukumu. Siltumapgāde ziemā tagad tiek nodrošināta arī Preiļu Romas katoļu baznīcai.

Jauniešu domas par sporta jautājumiem ņemtas vērā

6. jūnijā Jauniešu biedrība "PAKAC" un Preiļu novada dome sadarbibā ar Jauniešu centru "Četri" aicināja novada jauniešus uz otro ikmēneša neformālo tikšanos.

Šajā tikšanās reizē ar Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas (BJSS) direktoru Romānu Petrovu un sporta pasākumu organizētāju Leonīdu Valdoni neformālā gaisotnē tika pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar jauniešu sporta iespējām Preiļos un Preiļu novadā, informē Preiļu novada domes mājas lapas satura redaktore Ilona Vilcāne.

Jauniešu centra "Četri" vadītāja Santa Ancāne atzina, ka pasākums bija izdevies un tajā piedalījās 18 jaunieši, kurus interesēja gan treniņu pieejamība, gan vingrošana un aerobika, gan arī vieta skrītuļslidošanai un skeitboardingam, aktivitātes pludmalē un citi jautājumi.

Domes priekšsēdētāja Maruta

Plivda jauniešu izteiktos priekšlikumus sporta dzīves uzlabošanā vērtēja kā ļoti konstruktīvus, atzīstot, ka novadā augstā līmenī ir profesionālais sports, taču vienlaikus nedrīkst aizmirst arī par ikdienas sportiskajām aktivitātēm. Kā pirmais šis tikšanās rezultāts jāmin iknedēļas kopīgas skriešanas aktivitāte "Skriešana ar Leonīdu", par ko jaunieši vienojās ar sporta pasākumu organizētāju Leonīdu Valdoni. Skriešana plānota katru otrdiedi pulksten 18.00 Preiļu stadionā. Pirmā nodarbība notika jau nākamajā dienā pēc tikšanās — 7. jūnijā. Arī turpmāk otrdienās aicināti pievienoties visi skrietgribētāji.

Pārrunāts tika arī BJSS treniņu zāles piedāvājums un tās inventāra atjaunošana. Zālē iespēja darboties ar treniņiem ir ne tikai BJSS audzēkņiem, bet arī ikvienam novada iedzīvotājam, taču, kā norādīja skolas direktors Romāns Petrovs, jāņem vērā, ka pieteikšanās un vieno-

šanās par ievadinstruktažu notiek, iepriekš sazinoties ar BJSS.

Jauniešu labās idejas plānots ņemt vērā, arī izstrādājot projektus pasākumā "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei", stāsta domes priekšsēdētāja Maruta Plivda. Šajos projektos paredzētas izglītojošas aktivitātes, lai informētu iedzīvotājus par veselīgu dzīvesveidu, pareizu uzturu, vingrošanu un tamlīdzīgi.

Pilsētas iedzīvotāji un jo īpaši jaunieši vasarās bieži uzturas labiekārtotajā pilsētas pludmalē, tāpēc aktuāls ir jautājums arī par dažādām aktivitātēm. Ir izstrādāts Pasākumu un aktivitāšu plāns Preiļu pludmalē 2016. gada vasaras sezonai. Tāpat tikšanās laikā ar jauniešiem tika pārrunāti drošības noteikumi pludmalē un īpaši akcentēts tas, ka bērni sēsties laivā un vizināties drīkst tikai pieaugušas personas vadībā.

Vasaras sezona Preiļu pludmalē — pasākumiem bagāta

Šovasar Preiļu pludmalē līdz pat augusta beigām risināsies aktivitātes, notiks pasākumi, kas ieinteresēs ne vien sportot un aktīvi atpūties gribētājus, bet arī gardēžus. Pasākumus rīkos Preiļu bērnu un jauniešu sporta skola, Jauniešu centrs "Četri", biedrība "Volejbola attīstība Latgalē" un paši aktīvie jaunieši.

18. jūnijā risinājās sacensības pludmales futbola (U-14 grupa). 30. un 31. jūlijā nogalē notiks pludmales volejbola turnīrs, bet 4. augustā iecerēts bad-

mintona turnīrs jauniešiem, 13.-14. augustā Preiļu BMX kausa izcīņa.

Jauniešiem no 13 gadu vecuma aizņemtas būs šīs vasaras ceturtdienas, kad notiks pasākumi "Aktīvā 4-diena", ko rīkos Jauniešu centrs "Četri". Tos, kam garšo dažādi našķi, pludmalē darbojošās kafējnīca "Pampūkas" aicinās uz šokolādes, saldējuma un limonādes dienu.

30. augustā — pludmales vasaras sezonas noslēgums.

Lauku ceļu pārbūves projekta īstenošanu iesāks šovasar

Nobeigumam tuvojas projektu izstrāde Preiļu novada lauku ceļu (Aizkalnes pagastā: Aizkalne — Maskaviciški — Zapori; Rinči — Gorliški — Raudavka; Preiļu pagastā: Daugavieši — Madaras; Anspoki — Stolderi; Saunas pagastā: Lielie Purmaļi — Lielie Anspoki; Betiški — Jašore; Lielo Anspoku ceļš; Pelēču pagastā: Arendole — Pelēči; Kurmi — Omolka; Aizkalne — Anenhofa — Maskaviciški — Zapori) pārbūvei pasākuma "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" ietvaros.

Kā informē Preiļu novada domes tehniskās daļas speciālists **Ilmārs Ivdris**, projektu izstrādi veic SIA "JOE". Preiļu novadam pieejamais finansējums sastāda 1,11 miljonus eiro. Visiem novada pagastiem līdzekļi tiks sadalīti vienādi. Ceļu pārbūve tiek projektēta divas kārtās, katram pagastam plānojot 280 000 eiro.

Lauku atbalsta programmas 2014. - 2020. gadam pasākums "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" paredz sniegt atbalstu pašvaldību vietējās nozīmes grantēto ceļu uzlabošanai. Pamatoties uz 2015. gada 28. augusta Ministru kabineta noteikumiem nr. 475 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pa-

sākumā "Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos" atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā", pārbūvējamie ceļi tika apstiprināti pēc trim svarīgākajiem objektu atlases kritērijiem pasākuma īstenošanai:

✓ grants ceļu pārbūve, kas ražotājiem nepieciešami lauksaimniecības produkcijas pārstrādei, ņemot vērā uzņēmēju skaitu, kuriem ceļš ir aktuāls;

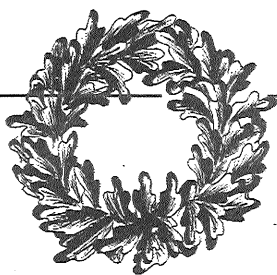
✓ prioritāte atbalsta saņemšanai ir ceļiem atkarībā no to nozīmības uzņēmējdarbības un tās konkurētspējas veicināšanā pēc sabiedriskajās apspriešanās izvirzītajiem priekšlikumiem;

✓ prioritāte ir integrēta tipa projektiem, kas tiek īstenoti kopā ar pievedceļu izbūvi pie uzņēmējdarbības objektiem apakšpasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā".

Projektu izstrādātājam SIA "JOE" dokumentācija pašvaldībā jāiesniedz šī mēneša beigās. Kā skaidro I.Ivdris, tālākā rīcība paredz iepirkuma būvdarbu veikšanai izsludināšanu. Kad uzvarētāja piedāvājums tiks apstiprināts Lauku atbalsta dienestā, varēs sākt sagatavošanas darbus. Tas nozīmē, ka vēl šovasar iepriekš minētajos ceļu posmos viss tiks sagatavots tā, lai nākamvasar varētu izpildīt iepļānotos būvdarbus. Zināmas korekcijas plānos var ienest arī klimatiskie apstākļi rudenī.

*Kas tī speid, kas tī viz
Pa lelū teirumeņu?
Tī atīt Jōņa bārni,
Sudobrōtī vainadzeņi.*

Līvānu iedzīvotāji ir par daudzdzīvokļu māju atjaunošanu un siltināšanu

Līvānu novada pašvaldība turpina aktīvi strādāt pie daudzdzīvokļu māju siltināšanas un atjaunošanas pilotprojekta. Noslēgusies daudzdzīvokļu māju iemītnieku aptauja, ko varēja aizpildīt Līvānu novada mājas lapā.

Maija beigās un jūnija sākumā pašvaldības un biedrības "Ēku saglabāšanas un energotaupības birojs" pārstāvji tikās ar pilotprojekta iekļauto māju (Vecīcību ielā 6 un 8, Kurzemes ielā 8, Daugavpils ielā 19 un Rīgas ielā 128) iedzīvotājiem. Ar vēl vienas mājas iedzīvotājiem (Rīgas ielā 130) tikšanās notika 20. jūnijā.

Lai māju atjaunotu, "par" jānobalso 75 procentiem dzīvokļu īpašnieku

Šis bija informatīvas sanāksmes, kuru laikā iedzīvotāji tika informēti par viņu mājā veiktā energoaudita rezultātiem, par programmas piedāvātajām iespējām un ieguvumiem. Iedzīvotājiem šoreiz vēl nebija jāpieņem nekāds lēmums.

Uz sanāksmēm bija ieradušies tikai aptuveni 50 procenti no māju iemītniekiem, tādēļ daudzi

nesaņēma būtisku informāciju, kas skar viņu īpašumus un dzīves kvalitāti tajos. Balsošana par māju siltināšanu norisināsies nākamajās sanāksmēs, uz kurām būs jāierodas vismaz divām trešdaļām no katras mājas dzīvokļu īpašniekiem un arī jānobalso "par" mājas siltināšanu un atjaunošanu. Ja "par" nobalsos mazāk kā divas trešdaļas, mājas atjaunošanas projektu nevarēs iesniegt izvērtēšanai, lai saņemtu ES atbalstu — tādi ir finansējuma piešķiršanas nosacījumi. Uz nākamajām sanāksmēm būs jāierodas tieši dzīvokļu īpašniekiem (arī pārējie mājas iedzīvotāji tiek aicināti aktīvi piedalīties, bet nobalso varēs tikai īpašnieki). Līdzīgu jāņem personu apliecinošs dokuments (pase vai ID karte). Nākamajās sanāksmēs ar iedzīvotājiem tiks runāts konkrēti par to, kādi darbi katrā mājā būtu veicami. Katras mājas iedzīvotājiem jau līdz sanāksmēm jāizvēlas pārstāvji no sava vidus — atbildīgie, kuri turpmāk kontaktēsies ar pašvaldību, būvniekiem un pēc tam informēs pārējos mājas iedzīvotājus. Tas varētu būt viens cilvēks no mājas vai divi — pa vienam no katras kāpņu telpas.

Daži dzīvokļi katrā no mājām pieder pašvaldībai, un pašvaldība, protams, ir par māju atjau-

nošanu — labāku, drošāku un estētiski pievilcīgu dzīves vidi Līvānos, līdztekus taupot arī energoresursus. Tas nozīmē, ka pašvaldība paaugstinās pozitīvā balsojuma procentu.

Nākamo sanāksmju norises datumi vēl nav noteikti, jo pašvaldībai nepieciešams sakārtot vairākus juridiskus un organizatoriskus jautājumus, bet tiek plānots, ka tās varētu notikt jūlijā.

Būsim saimnieki savās mājās

Pašvaldība var atjaunot ielas, izglītības iestādes, parkus, bet daudzdzīvokļu mājas pieder dzīvokļu īpašniekiem. Sanāksmju laikā atklājās tendence, ka ne visi iedzīvotāji izprot šo jautājumu. Daži domā, ka mājas pieder pašvaldībai vai komunālajai saimniecībai. Tomēr tā nav — katram no dzīvokļu īpašniekiem pieder domājamā daļa no visas mājas kopumā un arī domājamā daļa no zemes zem tās. Komunālā saimniecība ir tikai apsaimniekotājs un, kā iepriekš minēts, pašvaldība pieder tikai daži dzīvokļi katrā no ēkām. Tādēļ lēmumu

var pieņemt tikai dzīvokļu īpašnieki kopīgā sanāksmē.

Iedzīvotājiem kredītaistības nav jāuzņemas

Aptaujas rezultāti rādīja, ka no 182 aptaujātajiem 84 procenti ir par māju siltināšanu un atjaunošanu. Jautājums, kas visvairāk satrauc iedzīvotājus, ir maksātspēja un iespējamā kredītaistību uzņemšanās. Taču, izvēloties modeli, ko piedāvā pašvaldība, iedzīvotāji neuzņemsies nekādas kredītaistības, tās uzņemsies pašvaldības uzņēmums. Iedzīvotājiem tikai jāturpina maksāt komunālos rēķinus tajā pašā apmērā kā līdz šim, ne ar ko neriskējot. Pašvaldības uzņēmums atmaksās kredītu no ietaupījuma par siltumenerģiju, kas radīsies pēc mājas siltināšanas. Arī sanāksmju laikā, noskaidrojot, ka kredītaistības nebūs jāuzņemas, vairāki iedzīvotāji, kuri nebija pozitīvi noskaņoti attiecībā uz māju atjaunošanu, savu viedokli mainīja. Kā informēja SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība" vadītājs Artūrs Vilcāns,

jau šobrīd mājas ir sliktā stāvoklī un būtiskiem remontdarbiem līdzekļu no iedzīvotāju maksājumiem nepietiek. Ja netiks izmantota iespēja mājas atjaunot ar ES struktūrfondu atbalstu, tās arvien vairāk nolietosies un prasīs vēl lielākus ieguldījumus, līdz kādā dienā vairs nebūs derīgas dzīvošanai.

Pastāv iespēja, ka kādas mājas iedzīvotāji nevēlēties savu māju atjaunot, nespēs organizēties, lai nobalsotu vai arī nevarēs izpildīt nosacījumu, kas paredz, ka gada laikā mājas kopējie uzkrātie parādi par siltumenerģijas piegādi un komunālajiem pakalpojumiem nevar būt lielāki par 10% no pēdējo 12 mēnešu laikā izrakstīto rēķinu summas. Pašvaldība ir uzsākusi nopietnu cīņu ar parādnīkiem, lai palīdzētu tiem iedzīvotājiem, kuri apzinīgi maksā un vēlas savas mājas atjaunošanu.

Līvānu pašvaldība plāno pakāpeniski atjaunot pēc iespējas vairāk daudzdzīvokļu māju un cer, ka pilotprojektā iekļautās mājas būs pozitīvs piemērs pārējo māju iedzīvotājiem.

Apstiprināts projekts "Meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana Līvānu novadā"

1. jūnijā Lauku atbalsta dienests pieņēmis lēmumu par Līvānu novada domes projekta "Meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana Līvānu novadā", kas tika iesniegts Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākumā "Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā" apstiprināšanu.

Projekta mērķis ir uzlabot infrastruktūru, kas atbilst uz lauksaimniecības attīstību, meža ražības paaugstināšanu, audzes veselības un kokmateriālu kvalitātes uzlabošanu, kā arī lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas paaug-

stināšanu (meliorācijas sistēmu atjaunošana un pārbūve).

Projekta ietvaros notiks pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu 12,20 kilometru garumā atjaunošana lauksaimniecības un meža zemēs Līvānu novada Turku pagastā. Meliorācijas darbi tiks veikti četriem grāvjiem: Aizpuriešu, Sila, Mošanu un Teļu. Projekta īstenošana ir saskaņota ar zemes īpašniekiem.

Meliorācijas darbus veiks firma PS "RR Krustpils".

Projekta attiecināmās izmaksas ir 300 000 eiro, no tām Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējums — 270 000 eiro.

Projekts tiks īstenots līdz 2018. gada 31. maijam.

Sutru mednieki darbojas aktīvi

Sutru pagasta Rauniešu ciemā vietējo mednieku biedrības mājā pašlaik valda rosība. Biedrības „Mednieku klubs „Ašinieki”” valdes priekšsēdētājs Staņislavs Korsaks informē, ka biedrība ir ieguvusi Līvānu novada domes finansējumu Viduslatgales pārnovadu fonda organizētajā konkursā „Iedzīvotāji veido savu vidi — 2016”, kurā piedalījās ar projekta pieteikumu „Mednieku kluba „Ašinieki” saietas vietas grīdas seguma nomaiņa”.

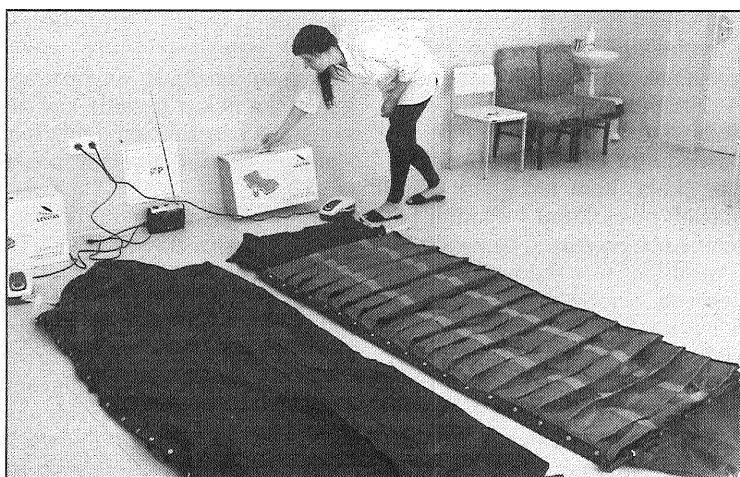
2014. gada decembrī kolektīvs iegādājās vecu veikalā ēku, kura nav tikusi apsaimniekota vairāk kā 20 gadus, tāpēc bija sliktā stāvoklī. Kolektīvs ķērās pie darba un pagājušā gadā ar Līvānu novada pašvaldības mazo grantu finansējumu veica ēkas

logu un griestu nomaiņu. Šogad ir veikta sienu seguma un grīdas seguma nomaiņa. Par saviem līdzekļiem mednieki ir nomainījuši durvis, ierīkojuši apkuri, veikuši grīdas siltināšanu un citus priekšdarbus. Liels darbs ieguldīts apkārtējās teritorijas sakārtošanā un labiekārtošanā.

Vietējie mednieki ir pateicīgi Līvānu novada domei par atbalstu vietējo cilvēku iniciatīvām un finansiālo atbalstu.

Mednieku klubs „Ašinieki” ir kolektīvs ar lielu darbības pieredzi, jo pastāv kopš 1999. gada. Kolektīvā pašlaik apvienojušies dažāda vecuma 28 biedri, kuri apsaimnieko un rūpējas par meža dzīvniekiem Līvānu novada Sutru pagastā vairāk kā 3000 hektāros valsts un privāto mežos.

Slimnīca saņēmusi šova "Izklausies redzēts" ziedojumu

● Līvānu slimnīcā saņemtie pretizgulējuma matrači.

SIA "Līvānu slimnīca" darbinieki ir pateicīgi novadniekam, mūziķim Jānim Auzānam par sniegto atbalstu slimnīcai — līdzekļiem pretizgulējumu matraču iegādei.

TV3 projekta muzikālā pārvērtību šova "Izklausies redzēts" dalībnieks Jānis Auzāns piedalījās labdarības akcijā ar mērķi ziedot naudas līdzekļus SIA "Līvānu slimnīca" pretizgulējumu matraču iegādei. Sadarbībā ar

SIA "TV3 Latvia" kanālu labdarības akcijā, kā arī ar *Ondo.lv* atbalstu Līvānu slimnīcas paliatīvajai nodaļai pretizgulējumu matraču iegādei pārskaitīti 400 eiro. Slimnīca jau iegādājusies trīs šādus matračus savu pacientu vajadzībām.

Pretizgulējumu matrači palīdzēs cilvēkiem ar smagām kustību problēmām, mazkustīgiem vai pavisam gulošiem cilvēkiem pēc nopietnām traumām un slimībām, piemēram, insulta.

Vietā, kur debesis skaistas

15. jūnijā Preiļu galvenajā bibliotēkā pasākumu ciklā "Pagastu stāsti" izskanēja stāsts par Preiļu pagastu. Cikls tiek organizēts UNESCO LNK "Stāstu bibliotēkas" tīkla ietvaros.

Šajā tīklā kopš 2014. gada iesaistījušies arī Preiļu galvenā bibliotēka, un aizvadīto gadu laikā šeit notikuši vairāki pasākumi, kuros pulcējušies stāstnieki, un izskanējuši daudzi stāsti par cilvēkiem, notikumiem, parādībām un lietām. Dažādojot stāstīšanas formas, bibliotēka izveidojusi ciklu "Pagastu stāsti" par Preiļu novada pagastiem. 6. aprīlī klausītājus un skatītājus pulcēja Pelēču pagasta stāsts. Cikla turpinājumā septembrī paredzēts Aizkalnes, bet oktobrī – Saunas pagasta stāsts. Savukārt 21. – 23. jūlijā Preiļos notiks Latgales stāstnieku pirmais saiets, kurā piedalīsies "Stāstu bibliotēkas" tīklā iesaistītās bibliotēkas no visas Latvijas. Stāstu par Preiļu pagastu, kopā saliekot stāstījumus par vēsturi un pagasta ļaudīm, videoklipus, muzikālus priekšnesumus, radošo darbnīcu, cienāšanos ar medu, pienu un tēju, veidoja Liču pagasta bibliotēkas vadītāja Iveta Mičule sadarbībā ar Preiļu galvenās bibliotēkas vecāko bibliotekāri Lilitu Saulišu.

Tagadējais Preiļu pagasts aizņem mazāk nekā trešo daļu no kādreizējā Preiļu pagasta, jo daļa no tā teritorijas pievienota Riebiņu un Rušonas pagastiem, kā arī no tās izveidots Saunas pagasts. Preiļu pagasta īpatnība ir tā, ka tas no divām pusēm ietver Preiļu pilsētu, kur agrāk arī atradās pagastmāja – pilsētas centrā. Tagad Preiļu pagasta centrs ir Ličos. Preiļu pagasta teritorija aizņem 8231,6 hektārus. Pagastā ir 60 apdzīvotas vietas, tam cauri tek Preiļupe, Feimanka, Dzilna. Ievērojamākie objekti Preiļu pagastā ir arheoloģijas pieminekļi – Anspoku un Plīvdu pilskalni, arhitektūras pieminekļi – Anspoku muižas pils, kas uzbūvēta 19. gadsimta vidū, un krogs. Ilgu laiku pagastā darbojās skola, kam laika gaitā bija dažādi nosaukumi – Plotiņu pamatskola, Šaurupes pamatskola. Preiļu pagastā dzimuši vairāki ievērojami cilvēki, – I Pasaules kara un Latvijas Brīvības cīņu dalībnieks, robežsargs, policijas darbinieks, apakšpulkvedis, divu Jura Krustu, Staņislava, Lāčplēša Kara un Triju Zvaigžņu ordeņu kavalieris Ignats Bečs, Dmitrijs Jegorovs, ģeoloģijas un minerāloģijas zinātņu kandidāts, Andrejs Saulītis, robežsargs un policijas kārtbnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Pēteris Bārbālis, ekonomikas zinātņu kandidāts, docents, Anastasija Neretniece, muzeju darbiniece, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris, Roberts Mūrnieks, pirmais padomju režīma upuris barikāžu laikā 1991. gada janvārī, gleznotājs Jānis Plīvda un daudzi citi.

Ievēriības cienīga vieta ir Moskvinas vecticībnieku lūgšanu nams un vecticībnieku draudze. Ar plašu un interesantu stāstījumu par vecticībniekiem un Moskvinas lūgšanu namu uz-

stājās Tatjana Kolosova-Peresta, stāstīto papildinot gan ar senām fotogrāfijām, gan ar to palīdzību dodot iespēju ielūkoties Moskvinas lūgšanu namā un iepazīstinot ar konfesijai raksturīgajām liturģisko kalpojumu ierāšām un kārtību.

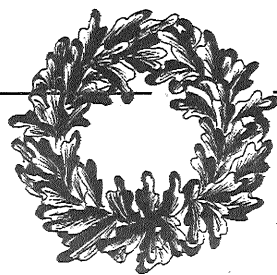
Preiļu pagastā senāk pastāvēja vairākas muižas: Preiļu, Galmuiža, Pieniņu, Sondoru. To īpašniekiem bijuši savdabīgi likteņi. Iedzīvotāju sastāvs vienmēr bijis daudz nacionāls, Preiļu pagastā dzīvoja latvieši, krievi, poļi, vācieši, lietuvieši, čigāni.

Pašlaik Preiļu pagastā darbojas pašvaldības iestādes: Liču bibliotēka, Preiļu novada krīzes centrs, sociālo pakalpojumu centrs "Liči". Lidz 2009. gadam pastāvēja arī Preiļu pagasta teritoriālā pārvalde un Liču kultūras nams. Pasākuma dalībnieki ar videomateriālu starpniecību varēja ieskatīties pakalpojumu centrā mītošo cilvēku ikdienā, noklausīties krīzes centra vadītājas Intas Pelšes stāstījumā, paraudzīties, kā aug pagasta paši jaunākie iedzīvotāji, iepazīties ar zemniekiem un uzņēmējiem. Vingliemežu audzētava "Ošu mājas" un daudzi zemnieki ar savu produkciju un piedāvājumiem pakalpojumiem jau kļuvuši pazīstami ārpus novada robežām, bet citi uzņēmēji un zemnieki vēl tikai ir sava ceļa sākumā. Prieks par ļaudīm, kas atgriežas uz Latgali, kā, piemēram, jaunais biškops Sergejs Cabulevs, kurš iekārtojis savu bišu dravu, Vecbebros mācās bitenieka arodu un šopavasr jau ievācis pirmo medus ražu. Atgriežas ne tikai jaunieši, bet arī cilvēki cienījamus gadus. Ar videomateriāla starpniecību varēja uzzināt par Ausmu Grebežu un viņas dzīvesbiedru, kas uz senču mājām no Rīgas atgriezās pensijas gados. Aizlaistā, aizaugusi mājvieta tagad pārvērsta par sakopty, ziedošu vietu, bet pati Ausmas kundze, kas piedalījās pasākumā, teica: "Esmu apceļojusi 28 pasaules valstis, esmu daudz ko redzējusi, un varu apgalvot, ka nekur pasaulē nav tik skaisti kā Latgalē. Šeit debesis ir skaistas, domas labas un miegs labs."

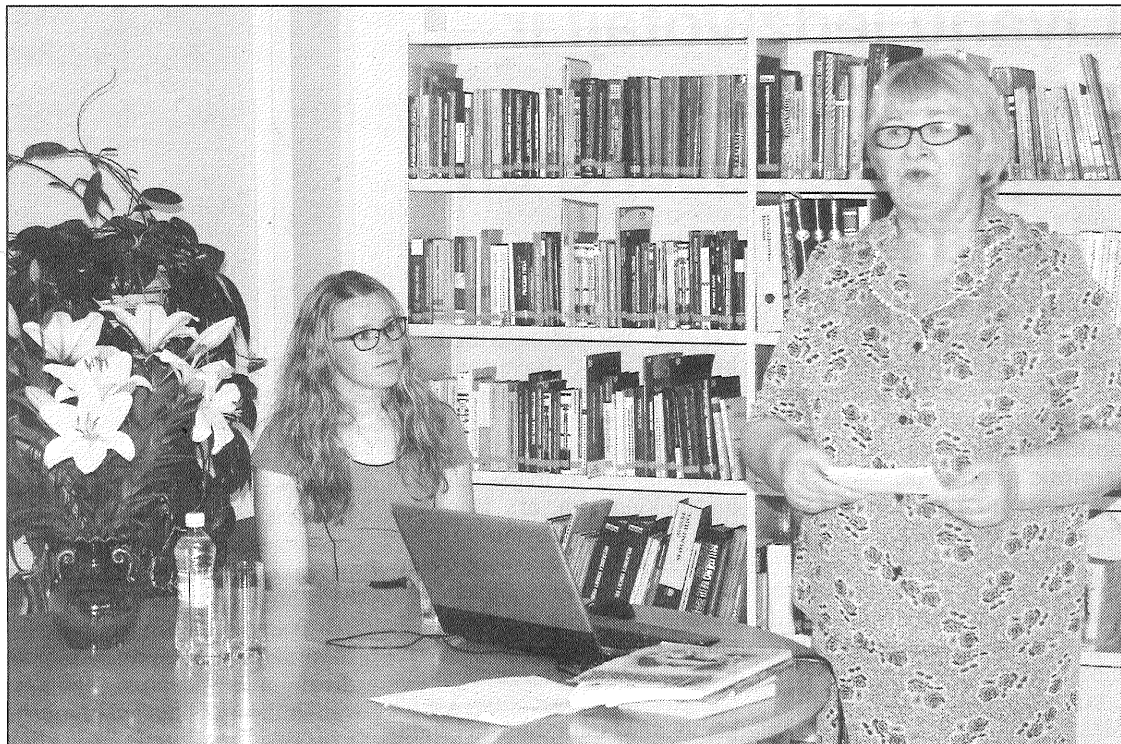
Preiļu pagastā ļoti rosīgi darbojas sabiedriskais centrs "Liči". Tā valdes locekles Lidija Ceriņa un Jeļena Puzaka atraktīvi iepazīstināja ar centra veikumu Preiļu pagasta iedzīvotāju saturīgā brīvā laika pavadīšanā, ar realizētajiem projektiem. Lidijas un Jeļenas organizētajā radošajā darbnīcā pasākuma dalībnieki iemācījās izgatavot piespraudes no vienkāršiem materiāliem.

Preiļu pagasta stāstus papildināja folkloras kopas "Leiči" uzstāšanās Romualda Kairāna vadībā. Kopā darbojas vidēji desmit dalībnieki, un kaut arī šajā reizē darba pienākumu dēļ vairāki no dziedātājiem nevarēja ierasties, "Leiči" ar savām skaņajām balsīm un drastisko dziedāšanu saņēma klausītāju aplausus. Folkloras kopa "Leiči" ar panākumiem darbojas jau daudzus gadus.

Noslēgumā pasākuma dalībnieki tika aicināti pie kopīga cienāšanas. Bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā varēja apskatīt arī

*Leigojat, Jōna bērni,
Jōnu nakti naguļat,
Jōnam kauna nadorat,
Tōšu gunis paceļat.*

● Ar plašu un interesantu stāstījumu par vecticībniekiem un Moskvinas lūgšanu namu uzstājās Tatjana Kolosova-Peresta (attēlā pa labi). Lidzās – Preiļu galvenās bibliotēkas vadītāja Sigita Trūpa.

● Tie, kas atrada laiku paklausīties stāstījumiem par Preiļu pagastu, ieguva daudz jaunas informācijas par it kā labi pazīstamām vietām. Priekšplānā folkloras kopa "Leiči".

● Ieskats Līgas Veigules darbu izstādē. Foto: I.Kirilova

divu vietējo mākslinieču darbu izstādes.

Līga Veigule ir dzimusi un augusi Preiļu pagastā. Meitenei jau kopš bērnības bijuši tuvi rokdarbi, viņa mācījās izšūt pirmās sedziņas. Vēlāk viņa no ādas izgatavoja dažādas kārbiņas, rokassprādzes, vāciņus. Sekmīgi absolvēja Preiļu mūzikas un mākslas skolu. Pēc tam studēja Daugavpils Universitātē, kur ieguva bakalaura grādu mākslā un vidējās izglītības vizuālās mākslas skolotāja kvalifikāciju. Līga

turpināja izglītību un ieguva profesionālo maģistra grādu mākslā, bet pašreiz atkal mācās – apgūst gēla nagu pieaudzēšanu, jo viņai tas ir jauns izaicinājums. Jaunā māksliniece savas prasmes pārbaudījusi un attīstījusi profesionālās kvalifikācijas praksē Preiļu mūzikas un mākslas skolā, Daugavpils mākslas vidusskolā "Sauls skola", profesionālās maģistratūras praksē Latvijas Mākslas akadēmijā.

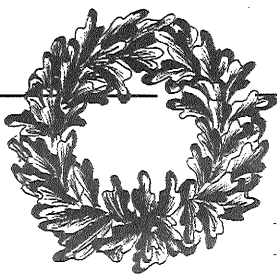
Iveta Jaudzema ar sloksniņu pīnumu darināšanu nodarbojas jau

deviņus gadus. Viņa ir Špoģu mākslas skolas lietišķās mākslas studijas "Pūpoli" dalībniece. Par savu aizraušanos Iveta atzīst, ka tas ir smags fizisks darbs, bet, kad kļūst redzams gala rezultāts, pārņem prieks un gandarījums par labo veikumu. Viņa apguvusi arī dekupāžas prasmi. Uzskata to par ļoti pateicīgu veidu, kā no veca priekšmeta izveidot stilīgu un sadzīvei noderīgu lietu, kas kalpos vēl daudzus gadus.

L.Rancāne

*Auniet kājas, puīši, meitas,
Rītu būs Jāņa diena;
Tad iesim dziedādami,
Jāņa bērnus meklēdami.*

Amatnieku biedrība "Austra" apkopo datus, lai veidotu Amatu meistarų grāmatu

Mazo grantu projektu konkursā „Iedzīvotāji veido savu vidi 2016”, ko organizēja nodibinājums „Viduslatgales pārnovadu fonds”, amatnieku biedrība „Austra” guva iespēju realizēt projektu “Seno amata prasmju un to meistarų apzināšana amatniecības nozarēs un mazā biznesa attīstībai Preiļi novadā”, informē biedrības “Austra” valdes locekle Anita Puncule.

Novadā dzīvo un strādā dažādi amatnieki — rokdarbnieki, kokapstrādes meistari, keramiķi, ādas apstrādātāji, seno mēbeļu restauratori un citi. Amatnieku biedrības „Austra” biedri ar savu produkciju jau piedalījušies Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja Amatnieku dienas organizētajā tirdziņā. Diemžēl Preiļi novadā nav publiskas un uzskatāmas informācijas par to, kādi amata meistari darbojas, ko viņi piedāvā un kur viņi ir atrodami, kuri no viņiem var savas amata prasmes nodot nākamajam paaudzēm, kā arī ar saviem darbiem popularizēt Preiļi novada vārdu Latgalē, Latvijā un ārpus valsts robežām.

Pēdējos astoņus gadus Preiļi novadā nav nevienas organizācijas, kas būtu apkopojusi informāciju par amatniekiem, nav izveidota vienota datu bāze par seno prasmju meistariem, trūkst kopīgas esošo amatnieku stratēģijas darbības attīstībai. Katrs darbojas atsevišķi, bet, darbojoties kopā, var izdarīt vairāk. Pa vienam amatnieki nespēj uzrunāt mērķauditoriju, trūkst prasmju amatniecības izstrādājumu virzībai tirdzīnā, kas veicinātu amatnieku dzīves līmeņa paaugstināšanu un mazā biznesa attīstību Preiļi novadā. Meistari savus

darinājumus piedāvā tikai tirdziņos, bet nav pastāvīgas informācijas, kur šos izstrādājumus varētu iegādāties ikdienā, piedāvāt iebraukušajiem tūristiem.

Šī projekta aktivitāšu rezultātā tiek apzināti Preiļi un tuvākā novadu seno amatu un prasmju meistari vienotas elektroniskas datu bāzes izveidošanai, kas sekmes savstarpējās sadarbības uzsākšanu, veicinot amatnieku izglītošanos, prasmju pilnveidošanos, jaunas pieredzes iegūšanu, amatniecības izstrādājumu virzību tirdzīnā, kā arī būs ieguldījums mazā biznesa attīstībai Preiļos. Šī informācija ir aktuāla ne tikai Preiļi iedzīvotājiem, bet arī tiem interesentiem, kuri, sagaidot Latvijas simtgadi, vēlas paši sev izveidot tautastērpu vai arī gūt iespēju to iegādāties pie amatu meistariem. Ļoti daudzi amatnieki labprāt savas amata prasmes vēlētos un varētu nodot jaunajai paaudzei. Projekta ietvaros tiks izveidota Amatu meistarų grāmata, kurā būs iekļauta informācija par apzinātajiem meistariem, kontaktinformācija, darbu apraksti un fotoattēli. Šī grāmata nekad netiks pabeigta. Tā vienmēr tiks papildināta ar jaunu informāciju par jauniem amatniekiem, kas ar savu iniciatīvu un radošumu sekmēs amatniecības nozares ilgspējību un nodošanu nākošajam paaudzēm.

Biedrība “Austra” aicina amata meistarus un visus interesentus, kuriem ir informācija par amata meistariem un vēlme piedalīties grāmatas tapšanā, neatlikt uz vēlāku laiku, bet sazināties ar projekta realizētājiem un pievienot savu artavu kopīga mērķa realizēšanai. E-pasts: austra2016@inbox.lv, Anita Puncule (tālrunis 29326833), Anita Vjakske (tālrunis 29193839), Uldis Čerpakovskis (tālrunis 29807932).

Fotoizstāde „Preiļu mediķi laiku lokos”

● Preiļu slimnīcas personāls un slimnieki pie slimnīcas ēkas Raiņa bulvārī 9. 2. rindā stāv piektais no kreisās feldšeris Vladislavs Ilgačs (1892-1967), 1. rindā otrā no labās medicīnas māsa Bronislava Gerca (1917-1967). 1939.- 1940. gada fotogrāfija no Preiļu vēstures un lietišķās mākslas arhīva.

Pagājušās piektdienas, 17. jūnija, pēcpusdienā Preiļu poliklinikas otrajā stāvā tika atklāta fotoizstāde „Preiļu mediķi laiku lokos”.

Šī izstāde sniedz ieskatu Preiļu slimnīcas vēsturē un stāsta par cilvēkiem, kuri sargā visdārgāko — cilvēka dzīvību. Medicīnas darbinieku dienā SIA “Preiļu slimnīca” aicina atcerēties gan tos ārstus, kuri vairs sen nestrādā Preiļos, gan tos, kuri vēl šodien nenogurstoši rūpējas par preiļiešu veselību.

Notiek siltumskaitītāju verifikācija

SIA “Preiļu saimnieks” siltumapgādes daļa vasaras mēnešos, kad aktīvā apkures sezona ir beigusies un katlu mājas strādā tikai karstā ūdens nodrošināšanas režīmā, gatavojas jaunajai apkures sezonai.

Viens no lielākajiem sagatavošanās darbiem šovasar ir kār-

Izstāde veidota sadarbībā ar Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju, ar Igora un Dainas Pliču, kā arī Preiļu novada bērnu un jauniešu centra atbalstu.

SIA “Preiļu slimnīca” valdes priekšsēdētāja Iveta Stare teic, ka izstāde bija plānota un ir turpinājums ciklam, ko ievadīja daktera Jāņa Petrāna fotogrāfijas no ceļojumiem kalnos. Stāsts par mediķiem Preiļos noteikti ir cieņas apliecinājums tiem ārstiem, māsīņām un sanitāriem, kuri pilsētā strādājuši pirms gadiem. Esam mazpilsētas iedzīvotāji un

atceramies medicīnas speciālistus, kas kādreiz palīdzējuši mums pašiem vai mūsu tuviniekiem. Bez tam izstāde ir kā neliela dāvana šodienas darbiniekiem, kuri svētdien, 19. jūnijā, atzīmēja Medicīnas darbinieku dienu, saka uzņēmuma vadītāja.

Atklāšanas pasākumā klātesošie atzina, ka tas ir labs sākums slimnīcas vēstures apzināšanai un materiālu apkopošanai. Izstāde būs skatāma līdz rudenim, kad to nomainīs cita — vēltīta jaunas dzīvības rašanās brīnumam.

tējā siltumskaitītāju verifikācija (pārbaude jeb novērtējums atbilstoši metroloģiskajām prasībām), informē SIA “Preiļu saimnieks” sabiedrisko attiecību speciāliste Inese Šņepste.

Siltumapgādes un ūdensapgādes nodaļas vadītājs Vladimirs Haritonovs skaidro, ka tiks verificēti 96 siltumskaitītāji daudzdzīvokļu mājās un 23 siltum-

skaitītāji organizācijās un iestādēs. Verifikāciju veic SIA “Latvijas metroloģijas centrs” Daugavpilī.

Siltumenerģijas skaitītāji tiek ekspluatēti augstas temperatūras un mainīgas slodzes apstākļos, tādēļ saskaņā ar normatīvajiem aktiem to verifikācija ir jāveic reizi divos gados sertificētā metroloģiskā laboratorijā.

Muzeja priekšmets jūnijā – grāmata “Ligo, ligo!”

Preiļu novada vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājumā glabājas grāmata “Ligo, Ligo!”, tās redaktors ir Jānis Niedre. Latvijas PSR Žurnālistu savienības izdevums, 1959. gads. Grāmatā ir apvienotas gan tautasdziesmas, gan tā laika dzejnieku radītās dziesmas. Šis līgodziesmu krājums ir pirmais šāda veida izdevums padomju laikā. Grāmata piederējusi Rudzātu pagasta Cilaukas iedzīvotājai Veronikai Vindelei (1926.-2008.).

Grāmatas redaktors J.Niedre ievadā norāda, “ka latviešu tautas garamantu krātuvē ligo jeb Jāņu dziesmas pieder pie skaitliski visbagātākā devuma. Padomju īstenībā ir nebūtībā aizgājusi agrāk cilvēku pazemojošā dalīšanās bagātājos un nabagajos, saimniekos un kalpos, kas strādnieku ligošanai Saulgriežu svētkos piejauc klāt šķiru sabiedrības radītās netaisnības mielu rūgtumu”. Grāmatā ir publicētas autoru dziesmas, viena no tām “Mūsu zeme diženplaša”. “Ko darīsim, kolhoznieki, Jāņu nakti gaidīdami? Nāksim visi vienu pulku./Teiksim jaunas

līgodziesmas”. Cita līgodziesma “Dziesma pēla sliktu darbu” norāda uz daudziem pavirši veiktiem darbiem. P. “Sanāk kopā brigādieši./Stuķē muguras pret ieri./Sprīež un gudro: ko un kā?/Kamēr raža – latatā!”

Jāņus var uzskatīt par vislatviskākajiem svētkiem. Pirmās norādes par šo svētku seniskuma saglabāšanu rodas jau Garlība Merķeļa rakstos. 12. gadsimtā, vācu krustnešiem nonākot Baltijas krastos, viņus pārsteidza Jāņu nakts orgijas un pagānisko iezemiešu nesaprotamā liksmība pie nakts tumsā liesmojošiem ugunskuriem. Tumši ļautiņi – secināja pirmie biskapi, bet tad nosprieda, ka arī kristīgajā dzīvē derētu pa kādai izpriecai. Romas katoļu baznīca 24. jūniju svin kā Jāņa Kristītāja dzimšanas dienu. Mūsdienās blakus Jāņu nosaukumam tiek lietoti arī tādi nosaukumi kā Ligosvētki, Jāņu diena, Zāļu diena, Zāļu vakars. Nav skaidri zināms, kā šo dienu saukuši senie latvieši. Iespējams, to sauca par Ziedu svētkiem, Ziedu dienu.

Latviešu tautas dziesmu krājumā ir tūkstošiem Jāņu dziesmu. Tās vēltītas

katrai lietai, norisei, katram svētku brīdim un cilvēkam. Pirmie līgodziesmas sāka dziedāt gani, lai paātrinātu Jāņu atnākšanu. Tradicionālais refrēns Jāņu dziesmām ir: ligo!, arī ligā!, ligojame!, ligojē! Latgalē — leigū! leigū! rūtō! rūtōj! veju! Vārds “ligo” līvu valodā nozīmē “lai top”.

Jāņa bērni līgodziesmas nav aizmirsuši, saglabājuši tās gadsimtiem, arī atrodoties ārpus dzimtenes. Muzeja darbinieki, 2015. gada ekspedīcijas “Pelēči laiku lokos” laikā intervēja Rozu Deiduli (dzimusi Uļjanovskas apgabalā, Krievijā). R.Deidule par latviešu tradīciju iedzīvināšanu svešumā stāstīja: “Bija visas tradīcijas, un tās tradīcijas iepatikās visiem apkārtnē. Visi sāka braukt uz Ligo. Vieta bija tāda, ka sādžas vidū bija ezers, un tad pie ezera bija visas svinības. Visi brauca. Mums visiem ļoti patika. “Kraļkovjaku” dejoja tur visi tajā ligošanā..., nu ļoti daudz jautru un skaistu deju dejoja un dziesmu dziedāja Ligo svētkos”.

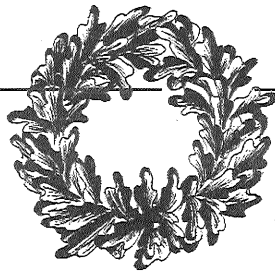
A.Mihailova, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma glabātāja

● Ligo dziesmu 1959. gada izdevuma vāks.

Situācija graudaugu nozarē — mazāka raža, reversais PVN

Mēs varam līgot iet,
Mums dārziņi noravēti;
Lai kaunās ciema puīši,
Tiem papuves neuzartas.

Vidzemē un Latgalē ziemāju ražas šogad gaidāmas viduvējas, savukārt Kurzemē un Zemgalē tās varētu saglabāties 2015. gada līmeni, liecina Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) pirmās ražas prognozes.

Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka ziemāju platības šogad varētu būt par aptuveni 10% vairāk nekā 2014./2015. gada sezonā – ziemāju graudaugi ap 350 tūkstošiem, bet ziemas rapsis 89 tūkstošiem hektāru. Iespējams, ka nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ ziemāju platības atsevišķos reģionos ir samazinājušās. Samazinājuma apjoms būs skaidrs pēc tam, kad LAD apkopos visu platībmaksājumu pieteikumu rezultātus.

Aizvadītajā rudenī par 35% vairāk nekā 2014. gadā iesēts ziemas rapsis. Diemžēl Vidzemē un Latgalē sējumi spēcīgi cieta šīs ziemas kailsalā, tādēļ pagaidām

grūti aplēst, cik lielas platības minētajos reģionos nācies pārsēt.

LLKC Augkopības nodaļas vadītājs Oskars Balodis saka: "Pateicoties labvēlīgajai ziemai un pietiekami mitrajam pavasarim, laukus ar lielu ražas potenciālu novērojām Kurzemē un Zemgalē, – tur ziemas rapsi vidēji varētu nokult 3,5 t/ha. Ziemas kviešus – vidēji vairāk nekā 4 t/ha, bet diez vai izdosies sasniegt 2015. gada līmeni, kad valstī vidēji no hektāra novāca 5,5 tonnas ziemas kviešu."

Savukārt Vidzemē vairāki ziemas rapsa lauki pārsēti vai izretojušies, arī ziemas kvieši dažviet ievērojami cietuši. Ražas līmenis Vidzemē un Latgalē būs viduvējs – ziemas kvieši vidēji zem 4 t/ha, ziemas rapsis tikai ap 2 t/ha, rudzi vidēji 4,2 t/ha. Ziemājus vēlreiz vērtēs jūlijā, kad lauki būs savārpojuši un ražas prognozi varēs veikt ar daudz lielāku precizitāti.

Otra lieta, kam jāpievērš uzmanība, — graudaugu nozarē ar 1.

jūliju piemēros reverso PVN maksāšanas kārtību. Maija nogalē valdība izskatīja grozījumus pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas paredz paplašināt īpaši pievienotās vērtības nodokļa (PVN) režīma (reversais maksāšanas kārtības) piemērošanu un ieviest to arī graudaugu nozarē attiecībā uz noteiktu neapstrādātu graudaugu un tehnisko kultūru (tostarp eļļas augu sēkļu), tajā skaitā šo preču maisījumu un sēkļu, piegādēm.

«Lai cīnītos ar liela apjoma PVN krāpniecību, viens no efektīvākajiem ātras reakcijas mehānismiem ir tā sauktā apgrieztā PVN maksāšanas kārtība. Pozitīvi ir tas, ka ar šīs maksāšanas kārtības ieviešanu uzlabojas uzņēmējdarbības godīgas konkurences apstākļi, tajā pašā laikā nodokļu krāpšanas iespējas tiek būtiski mazinātas. Latvijā šī kārtība jau ir ieviesta vairākās nozarēs: kokrūpniecībā, metāllūzņu piegādēs un ar tām saistītos pakalpojumos, būvniecības pakalpo-

jumos, mobilo telefonu un citu saistīto ierīču piegādēs. Arī graudaugu nozarē piemēros reverso PVN maksāšanas kārtību jau no šā gada 1. jūlija,» norāda finanšu ministre Dana Reizniece-Ozola.

Ar mērķi mazināt PVN krāpniecības risku graudaugu nozarē paredzēts ieviest PVN apgrieztu maksāšanas kārtību tādu graudaugu un tehnisko kultūru kā kvieši, rudzi, mieži, auzas, kukurūza, griķi, tritikāle, sojas pupas, linsēklas, rapšu vai ripšu sēklas, kā arī šo preču maisījumu un sēkļu piegādēm.

Nemot vērā to, ka ar PVN apgrieztas maksāšanas kārtības ieviešanu graudaugu nozarē mazināsies riski attiecībā uz pārmaksātā PVN summas atmaksu, paredzēts likumprojektā noteikt, ka pārmaksātā PVN summa, kas izveidojusies saistībā ar minēto preču piegādēm un no kuras tiek veikta atmaksa, reģistrēta PVN maksātāja bankas kontā, ir 1500 eiro.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu

dienesta sniegto informāciju izvērtējot PVN nomaksas un PVN krāpšanas shēmas, kuras tiek izmantotas graudaugu nozarē, ir tādas pašas, kā citās jomās – «fiktīvu» rēķinu par reāli nenotikušajām piegādēm izmantošana, kā arī «pazušā komersanta» krāpšanas shēmas. Graudaugu nozarē šobrīd darbojas 3742 nodokļu maksātāji, no kuriem 1725 jeb 17,2% ir reģistrēti PVN maksātāji.

PVN apgrieztā maksāšanas kārtība ir terminēts pasākums cīņai pret PVN krāpniecību minētajā nozarē, proti, saskaņā ar Eiropas Savienības regulējumu to var ieviest uz laiku līdz 2018. gada 31. decembrim. Labāku un efektīvāku rezultātu sasniegšanai ir nepieciešams ieviest administratīvu un kontroles pasākumu kopumu.

Līdz 2017. gada 30. jūnijam Latvijai būs jāiesniedz ziņojums Eiropas Komisijai, kurā detalizēti novērtēta ieviestās kārtības efektivitāte un lietderība.

Precizēti lauksaimnieciskās produkcijas integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas nosacījumi

Zemkopības ministrija ir precizējusi lauksaimnieciskās produkcijas integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas nosacījumus, informē Zemkopības ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste Rūta Rudzīte.

Precizējumi noteic, ka lauksaimniecības produkcijas audzētājam, ja viņš vēlas uzsākt lauksaimniecības produktu integrēto audzēšanu un vēlas tikt iekļauts Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā, jāaizpilda iesniegums un jāiesniedz tas Valsts augu aizsardzības dienestā līdz 22. maijam – tam pašam datumam, kad iesniedzams pieteikums Eiropas Savienības tiesā atbalsta maksājumiem Lauku atbalsta dienestā. Tāpat turpmāk audzētājiem nebūs jāatceras divi dažādi iesniegumu iesniegšanas datumi.

Noteikumi precizē, ka audzētājam,

nodrošinot lauksaimniecības produktu integrēto audzēšanu, jānodrošina bioloģiskā daudzveidība visā saimniecībā kopumā.

Augu integrētajam audzētājam ir nosacījums, ka jāveido uzskaites sistēma katram laukumam. Bet, tā kā vienā laukā var būt vairāki kultūraugi un viens kultūraugs var augt arī vairākos laukos, grozījumi precizē nosacījumu, lai norma būtu vieglāk piemērojama dažādās situācijās.

Nosacījums par augsnes agroķīmisko izpēti vai augsnes agroķīmiskajam analizēm jāpilda katram integrētās lauksaimniecības produkcijas audzētājam, bet finanšu resursu trūkuma dēļ ne vienmēr tas izdarāms visai platībai uzreiz. Tādēļ audzētājiem, kas vēl nav reģistrēti Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā un kas neapsaimnieko lauksaimniecībā izmantojamo zemi īpaši jutīgajās teritorijās, gadskārtēji

augšnes agroķīmiskā izpēte jāveic 15% apsaimniekotās platības, tādējādi izpildot nosacījumu, ka augsnes kartes nepārsniedz septiņu gadu vecumu. Tāpat audzētājam jau šogad, līdz 2016. gada 31. decembrim jāveic augsnes izpēte ne mazāk kā 15 procentos apsaimniekotās platības, līdz 2017. gada 31. decembrim jābūt izpētei veiktai ne mazāk kā 30 procentos apsaimniekotās platības, līdz 2018. gada 31. decembrim – ne mazāk kā 45 procentos apsaimniekotās platības, līdz 2019. gada 31. decembrim – ne mazāk kā 60 procentos apsaimniekotās platības, līdz 2020. gada 31. decembrim – ne mazāk kā 75 procentos apsaimniekotās platības, līdz 2021. gada 31. decembrim – ne mazāk kā 90 procentos apsaimniekotās platības, un līdz 2022. gada 31. decembrim izpētei jābūt veiktai visā apsaimniekotajā platībā. Noteikumi noteic arī kazeņu, vīnogu un aroniju optimālo stādīšanas attālumu.

Aicina uz izmēģinājumu saimniecību

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs Valsts Lauku tīkla ietvaros notiekošā pasākuma "Ilgtspējīgu lauksaimnieciskās ražošanas pilotprojektu īstenošana laukkopībā un dārzkopībā" Preiļu novada zemnieku saimniecībā "Mucinieki" (īpašnieks Māris Klodāns) tika ierīkots izmēģinājums "Dažādu sojas šķirņu salīdzinājums proteīnbagātas lopbarības nodrošināšanai bioloģiskās saimniecības sistēmā", ko atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Soja ir augs, kas varētu ienākt arī Latvijas lauksaimniecībā. LLKC Preiļu konsultāciju birojs aicina uz izmēģinājuma/ lauku dienu semināru 30. jūnijā plkst. 11.00, lai varētu gūt priekšstatu par sojas audzēšanas iespējām.

Lauka dienu atklājot, īpašnieks Māris Klodāns iepazīstinās ar savu saimniecību. Izmēģinājuma zinātniskā vadītāja LLU profesore Dzidra Kreišmane runās par pākšaugu nozīmi augsekā un aktualitātēm bioloģiskajā lauksaimniecībā. Lopkopības konsultante Zita Briška izvērtēs sojas priekšrocības bioloģiskajā lopkopībā. Par bioloģiskās laukaugu ražas realizēšanu informēs bioloģiskās produkcijas iepirkumu speciālists Guntis Laicāns no SIA "Agerona".

Izmēģinājumā "Dažādu sojas šķirņu salīdzinājums proteīnbagātas lopbarības nodrošināšanai bioloģiskās saimniecības sistēmā" tiek apskatītas četras sojas šķirnes: 'Annushka', 'Protina', 'Sirelia' un igauņu šķirne 'Laulema'. Ierīkošanas un novērojumu gaitu izvērtēs augkopības speciāliste Inese Magdalenoka.

Nobeigumā paredzētas diskusijas.

Informācija pie Ineses Magdalenokas pa tālruni 26329462, 25907315.

Nezāles savu "apkaršanu" negaida

Kāpēc tik bieži vērojamas situācijas, kad nezāles mūsu laukos un dārzos atkal svin uzvaras gājieni? Viens no iemesliem ir tas, ka mēs, nezinot nezāļu sēkļu digšanas dinamiku, ar jebkādu savu plānoto augsnes apstrādi nokavējam. Kā rīkoties, stāsta LLKC Augkopības nodaļas vecākais speciālists dārzkopībā Māris Narvils.

Kvalitatīva augsnes apstrāde pavasarī nodrošina, ka nezāļu sēklas sadīgs vienmērīgi. Runa ir tikai par nezālēm, kas dīgst no sēklām. Tas ir svarīgi gan gadījumos, kad izmantojam mehāniskus nezāļu apkarošanas līdzekļus, gan, ja izšķiramies par herbicīdu izmantošanu. Neatbilstošā laikā apstrādāta augsne veidos augsnes cilas, šādos apstākļos nezāles sadīgs ļoti nevienmērīgi, tā apdraudot pasākumu izdošanos.

Svarīgākais ir izmantot tos augsnes rindstarpu apstrādes agregātus ar griezējuma asmeņiem, kas neapvērš augsnes virskārtu, bet nogriež nezāļu saknes, tā veicinot to bojāeju. Vislabākie ir "bezdelīgās" tipa asmeņi, tiem ir maza īpatnējā pretestība, mazs darbības dziļums – viens līdz divi centimetri. Tikai tad, kad kultūraugs sāk nosegt rindstarpas, var pāriet uz

dažādu "lemešu" izmantošanu rindstarpu apstrādē, augsnes virskārtu no rindstarpu vidus pieraušot kultūraugu rindām.

Apkaršanas laiks vienlīdz svarīgi attiecas kā uz mehānisko apkarošanu, tā uz apkarošanu ar herbicīdiem. Nezāļu sēkļu sadīgšana sākas praktiski uzreiz pēc augsnes apstrādes, tas nozīmē, ka apkarošanas pasākumu izpildei jābūt gatavībā tūlīt vai vēlākais pēc 5–7 dienām. No sēklām dīgstošās nezāles visvienkāršāk apkarojamas diglappu fāzē, kad mehāniski var iznīcināt pat līdz 100% no sadīgušajām nezālēm. Katrs nākošais isto lapu pāris izredzes pasliktinās par 10–20%. Nezāļu masa kļūst tik liela, ka naži vairs nespēj efektīvi nogriezt nezāļu saknes, tās sāk šķerties agregāta detaļās un var apbērt sadīgušo dārzena kultūru. Kavēšanās draud ar liekiem izdevumiem par degvielu, zūd darba efektivitāte. Tas pats attiecas uz herbicīdu lietošanu. Ja norādīts, ka attiecīgais herbicīds jālieto uzreiz pēc kultūrauga sējas vai līdz tā sadīgšanai (4–6 dienu laikā), tad tā arī jādarbojas. Tas tāpēc, ka nezāles jau dīgst, tāpat nedrīkst vadīties pēc tā, cik ilgā laikā sadīgs, piemēram, sīpoli, burkāni, pētersīļi. Dārzkopībā un kartupeļu audzēšanā tādiem augsnes herbicīdiem kā *Activus 330 EC*, *Boxer 800 EC*, *Lingo ZC*,

Matrix ZC, *Nuflon* svarīga ir izsmidzināšana uzreiz pēc iestādīšanas vai sējas, jo tie darbojas uz augsnes virskārtas, tāpēc svarīgs ir tās mitrums un sīkdrupatānā struktūra. Nākošā grupa ir herbicīdi, kuriem nepieciešams nogaidīt, lai nezāles būtu diglappu fāzē, bet tie jālieto pirms kultūrauga sadīgšanas. Tādi ir *Fenix*, *Goltix 700SC*, *Mistral 700 WG*, *Stomp CS*, *Stomp e.k.* Trešā grupa darbojas caur nezāļu lapām (lielākām nezālēm) — *Betanal Expert*, *Lentafrens 45 p.s.*, *Necogan*, *Niklos 40 OD*. Arī visi viendīgļlapju — kā viengadīgo, tā daudzgadīgo nezāļu apkarošanas herbicīdi pieder šai grupai. Jebkuras atkāpes no ieteikumiem draudēs ar sliktiem rezultātiem nezāļu apkarošanā.

Mehāniskai apkarošanai svarīgi izvēlēties atbilstošus klimatiskos apstākļus. Vislabāk rušināšanu veikt dienu pēc lietus, smilts augsnē – varbūt pat tās pašas dienas vakarā, smagākās augsnes var nākties nogaidīt pat divas dienas. Augsnei ir ļoti jādrūp. Optimāli, ja rušināšanas dienā spīdētu saule un pūstu neliels vējš, un vismaz dienu pēc tam nebūtu gaidāmi nokrišņi. Tādos apstākļos nezāles ar nogrieztām saknēm saulē un vējā aizies bojā

ar garantiju. Augsnes herbicīdus labāk izsmidzināt apmākušās dienās uz mitras augsnes, kad iepriekš bijuši nokrišņi, bet tā, lai augsne nēlip pie traktora riteņiem. Nav vēlams, ja pēc tam iestājas sauss un saulains laiks, bet ir labi, ja pēc tam ir nelieli nokrišņi, bet par 5 mm lielāki nokrišņi var sākt herbicīdu izskalot. Savukārt tiem herbicīdiem, kas vislabāk iedarbojas caur nezāļu diglappām, ir svarīgi, lai būtu silts, bet ne karsts, lai nav intensīvas saules, bet bez nokrišņiem. Tiem herbicīdiem, kas izteikti iedarbojas caur nezāļu lapām, svarīgi, lai nebūtu karsts laiks, būtu bezlietus periods. Visiem herbicīdiem ir svarīgi, lai pirms un pēc apstrādes nebūtu salnu.

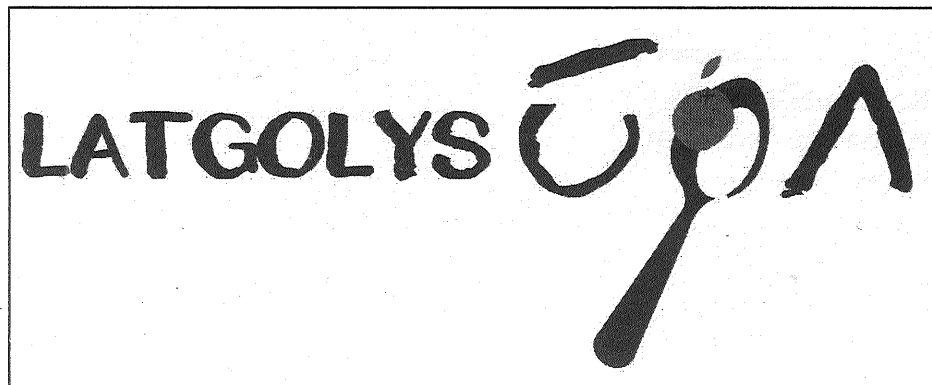
Smidzinātāju tehniskais stāvoklis attiecas uz visu augu aizsardzības līdzekļu lietošanu, tikai pieļautās kļūdas vissāpīgāk redzamas tieši nezāļu apkarošanā. Smidzinātāja darba platumam jābūt saskaņotam ar sējmašīnas vai stādītāja platumu. Smidzināšanas rezultātu ietekmē arī sūkņa darba spiediens, no tā būs atkarīgs, cik daudz darba šķiduma tiks nezālēm un vai tas būs pietiekami efektīvai iedarbībai. Sprauslu stāvoklis (nodilums) un to aizsērēšana arī var ietekmēt nezāļu apkarošanu.

**Kas tur speid, kas tur viz
Viņa kolna galeņā?
Tur staigāja jontorpeņš,
Jōna bārnus vodōdams.**

Preiļos atklās Latgales identitātes veikalu

22. jūnijā Preiļos tirdzniecības centrā "Ūga" atklās mūsdienīgu un interaktīvu Latgales identitātes veikalu "Latgolys Ūga". Tā būs vieta, kur Latgales mājrāzotāji, amatnieki, uzņēmēji, saimnieki, tūrisma pakalpojumu sniedzēji varēs piedāvāt Latgalē ražotas un izlolas preces, pircēji varēs iegādāties jaunus un tradicionālus pārtikas produktus no vietējiem zemniekiem, saņemt tūrisma informāciju.

"Ūga ir soldona i skuoba. Saimnieku lola Latgales sirsniņa, viesmīlība, radošu ideju un iespēju vieta. "Ūga" nav tikai tirdzniecības centrs Preiļos. "Ūga" ir dzīvesveids," teica Ingūna Zīmele, tirdzniecības centra "Ūga" radošo projektu vadītāja, stāstot par jauno ieceri un tās realizāciju. Daudzi prasa, kur mēs ņemam idejas un motivācijas, kāpēc mēs to darām.

Man ir viena atbilde, — mēs darām tāpēc, lai mūsu bērniem te gribētos atgriezties un mūsu dzimtas te pastāvētu vēl vismaz simts gadus. Mani Dievs ir ielicis tādā vidē un salicis kopā ar tādiem cilvēkiem, kuri domā līdzīgi, un mēs mēģinām darīt tādas lietas, kas dod lielu pievienoto vērtību. Man lielākais gandarījums ir, kad mana vecākā meita, vērojot, kā rodas jaunas idejas, kā mēs tās izlojām līdz īstenošanai, saka: "Es gribu tā dzīvot un tā domāt kā jūs". Tāpēc viņa noteikti atgriezīsies Latvijā, ar savām idejām un saviem darbiem būs Latgalē un Preiļos.

Nākošā atbilde uz jautājumu, kāpēc mēs to darām, — ir vide, kurā mums jādzīvo, līdz cilvēki. Ne tikai vienkārši dzīvot, bet — kā — dzīvot, kā izdarīt, lai cilvēkiem gribētos vēl un vēl atgriezties uz šejieni. Ir alternatīva skola, ir resursu centrs ar domubiedriem, ir "Ūga". Tiek prognozēts, ka līdz 2018. gada beigām pasaulē, tajā

skaitā arī Latvijā, būs ļoti liela ekonomiskā lejupslīde, droši vien, Latgalē vēl lielāka. Ja mēs jau šodien nedomāsim par to un neradīsim jaunas, interesantas lietas, mūsu vienkārši nebūs. Ir pienācis mums pašiem kritisks punkts, kad jānovērtē, kur mēs esam, kad cilvēkiem jāliek domāt. Jāapstājas un jābeidz vienkārši patērēt, bet jānovērtē dzīves kvalitāte.

"Latgolys Ūga" — moderns un interaktīvs Latgolas identitātes veikals — ir viena no platformām cilvēku mudināšanai padomāt. Tas tapis ar vēlmi apvienot domubiedrus — cilvēkus, kuri ir ļoti motivēti palikt Latgalē, kuri ar šo savu pārliecību spēj uzrunāt arī apkārtnē, mudinot uz jaunām idejām.

Veikalā būs pārstāvēti vairāk nekā 40 saimnieki — mājrāzotāji, amatnieki, uzņēmēji no visas Latgales. Pirms veikala atvēršanas mēs viņus visus apmeklējām, uzfilmējām stāstījumus par šiem cilvēkiem. Šie videoklipi ir redzami uz ekrāniem veikalā "Ūga". Es novēlu jebkuram cilvēkam, pat tiem, kas dzīvo Latgalē, ieraudzīt tādu Latgali, kādu es ieraudzīju caur šiem saimniekiem un viņu saimniekošanu, katru apmeklējot viņa mājās un komunicējot ar viņiem, teica Ingūna. Ar uzfilmēto materiālu mēs nereklamējam produkciju, bet vēlamies parādīt pašus cilvēkus.

"Latgolys Ūgu" gribam veidot arī kā tūrisma objektu. Man gribas teikt, ka latgalisko ļoti piekopj Rēzeknē, arī laukos, bet, piemēram, Preiļos, esam ļoti konservatīvi, un es vēlos aicināt Preiļus nopietni

padomāt par latgalisko kā tādu, sacīja Ingūna Zīmele. Interese par latgalisko aizvien pieaug. Iespējams, ka arī mums ir kļūdas un neizdarītais, bet kāpēc gan lielveikals nevar būt latgalisks? Mēs visi kopā arī mācīsimies, nāksim kopā, rīkosim meistarklases, aicināsim interesentus cilvēkus ar lekcijām, mācīsim bērniem par vērtībām, kas pieejamas un gūstamas Latgalē.

Gribam mudināt cilvēkus padomāt arī par videi draudzīgu dzīvošanu, izvēlēties ekoloģiskus iesaņojumus. Atbildīgu pieeju dabai ar saviem izstrādājumiem mācīs jauna dizainere, kas no lietota apģērba darina brīnišķīgas lietas. Veikals piedāvās arī mākslinieka, kas pirms kāda laika atgriezās Preiļos, izstrādājumus — īstus mākslas darbus. Būs arī vietējo mājrāzotāju sieri, dārzeņi un citi produkti, — Ingūna deva nelielu ieskatu jaunā veikala preču sortimentā.

Baudīsim latgalisko. Kaut kas jauns vienmēr iedvesmo nākošajām idejām, kā bagātināt savu un citu cilvēku ikdienu. Lai latgaliskais patriotisms nav tikai tukši vārdi, bet gan jēgpilns process, kura rezultātā atgriežas bērni, ģimenes, kur jēgpilna darbošanās sapurina daudzus, kur cilvēki sāk vairāk novērtēt savējos.

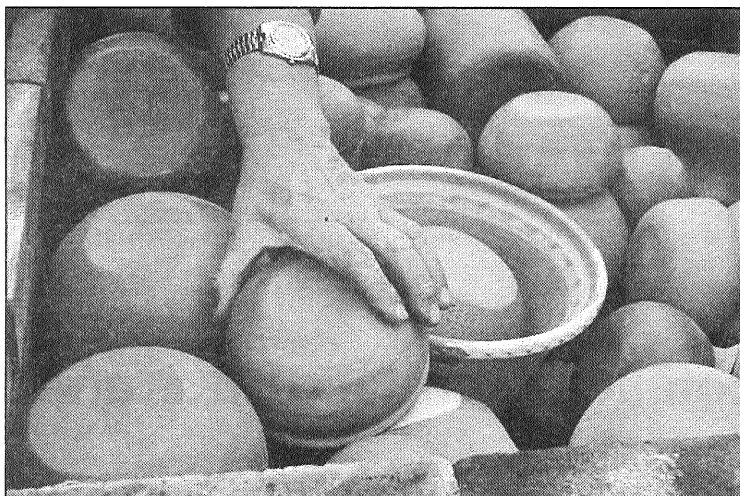
Veikala "Latgolys Ūga" atklāšanā 22. jūnijā skanēs latgaļu dzeja, par Latgali runās Valentīns Lukaševičs, par akustisko koncertu gādās Guntis Rasims, par koncertu — Kārlis Kazāks. Pasākumu vadīs Māris Susējs.

Ar plašu programmu Līvāni atzīmēs 90. dzimšanas dienu

Šovasar Līvāni svinēs savu 90. dzimšanas dienu, un pašlaik notiek rosīga gatavošanās šim ievērojamajam notikumam pilsētas dzīvē. Viens no centrālajiem pasākumiem būs jaunās strūklakas atklāšana. Pirms pieciem gadiem, Līvānu 85. dzimšanas dienas svētkos, Līvānos notika akcija "Tiksimies pie strūklakas". Tās laikā svētku viesi varēja iepazīties ar strūklakas skicēm un nobalsot par sev patīkamāko. Tika vākti arī līdzekļi iecerētajai būvei. Savāktais ziedojums — 261,42 lati — drīzāk bija simbolisks un pauda iedzīvotāju atbalstu iecerēti. Tieši pēc pieciem gadiem, pilsētas deviņdesmitgades svinību ievadajā — 15. jūlijā — jaunā strūklaka tiks oficiāli atklāta, kaut gan izbaudīt tās skaistumu un karstās dienās pat pabrādāt pa to iedzīvotāji var jau pašlaik.

90. dzimšanas dienas svinības šogad iecerētas kā vērienīgs pasākums ar plašu svētku programmu. Svētki risināsies 14., 15. un 16. jūlijā, un tiem dots nosaukums "90 gaismas mirkli".

14. jūlijs tiks aizvadīts ar nosaukumu "Gara gaismas mirkli". Līvānu novada centrālajā bibliotēkā risināsies pasākums "Mūsu novada literārie talanti savai pilsētai". Skanēs līvāniešu esejas autoru izpildījumā. Bibliotēkā būs skatāma arī Vivitas Kokinas personalizētā "Līvāni stiklā". Līvānu kultūras namā paredzēts visu četru pilsētā darbojošos konfesiju ekumēniskais dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Līvānu kultūras centrā izskanēs muzikālā novele "Orlando teiksmainā dzīve" — romantisks

● Līvānu pilsētas svētkos lielu uzmanību vienmēr piesaista keramikas cepla atvēršana. Kas gan būs sanācis šoreiz? Foto: Līvānu novada domes mājas lapa

stāsts par 18. gadsimta Venēciju. Piedalīsies latviešu kontrtenors Sergejs Jēgers, soprāne Jolanta Strikaite-Lapiņa, ievērojami mūziķi. Programmā skanēs Antonio Vivaldi, Klaudio Monteverdi, Georga Frīdriha Hendeļa, Džulio Kačīni un Antonio Loti mūzika.

15. jūlijs — "Savējo vakara gaismas mirkli". Pie Latgales mākslas un amatniecības centra notiks ziedu viņa veidošana lielas svētku tortes formā ar 90 svecitēm.

Jaunatnes iniciatīvu centrs "Kvartāls" aicinās uz starptautisko sēdvolejbola un strītbola turnīriem. Kultūras centrā notiks Līvānu kultūras centra teātra jauniešu darbs — Eduards Vulfs "Svētki, svētki!". Vakara Līvānu skolu stadionā izskanēs savējo koncertuzvedums, kurā kopā ar mākslinieciskās pašdarbības kopām

piedalīsies arī domes vadības un deputātu pārstāvji. Pēc izrādes skolu stadionā izskanēs grupas "Credo" koncerts, bet vakars noslēgsies ar zaļumballi, kurā muzicēs grupa "Sariņojumu ansamblis" kopā ar līvānieti Jāni Jačmenkinu.

Svētku galvenie notikumi risināsies 16. jūlijā, tiem dots nosaukums "90 gaismas mirkli Līvāniem". Rīts sāksies ar Līvānu baznīcu torņu zvanu mūziku, pēc tam pilsētu piedūcinās motorizētā brauciena skaņas. Jaunatnes iniciatīvu centrā "Kvartāls" sportistus aicinās sporta svētki. Notiks ziedu nolikšana pie Līvānu Atbrīvošanas pieminekļa, darbosies atmiņu un sajūtu telts, kurā būs skatāmi novadnieku video sveiceni pilsētai, darbosies foto automāts, bet lielajā novadnieku grāmatā varēs ierakstīt atmiņas par pilsētu. Visā Domes

ielas garumā darbosies liels svētku gadatirgus "Tirgoņu iela Līvānos". Savukārt Zaļā iela būs spēļu un rotaļu iela bērniem un jauniešiem ar velokartiem, elektrovilcieniņu, modes māju mazajām dāmām un kungiem, krēslu apgleznošanas darbnīcu "100 krēslu Latvijas simtgadei", zinātkāres centru "Zili brīnumi", raķešu darbnīcu, mājdzīvnieku stūrīti un daudz ko citu.

Šogad svētkos notiks arī pirmā bēbišu ratiņu parāde. Vecāki aicināti uz tradicionālajiem bēbišu svētkiem doties ar izpušķotiem mazuļu ratiņiem. Tradīciju laukumā risināsies putu ballīte un jautra diskotēka bērniem. Latgales mākslas un amatniecības centrā un tā apkārtnē notiks stikla pušanas darbnīcas un stikla mākslinieka Jura Dunovska izstādes atklāšana, skanēs pūdeļu un glāžu mūzikas koncerts. Būs skatāma arī vēsturiska fotogrāfiju izstāde par Līvāniem. Notiks arī āra keramikas cepla izņemšana. Darbosies meistardarbnīcas kopā ar keramiķiem Staņislavu Viļumu, Ilmāru Veceli, Eleonoru Pastari, ar Tautas lietīšķās mākslas studijas "Dubna" audžjām, kalēju Edgaru Vronski un pinēju Gundaru Velviku.

Līvānu novada centrālās bibliotēkas Straumes zālē notiks novadnieku salidojuma dalībnieku tikšanās, uz ko gan jāpiesakās iepriekš. Bibliotēka būs skatāma jaunatklātā izstāde "Līvāni šoreiz un tagad".

Dubnā pie akmeņiem paredzēts labdarības bumbu rallijs, ko organizē Viduslatgales pār-

novadu fonds. Notiks mūsdienīgu mākslas galerijas atklāšana, kurā būs skatāma gleznotāja Ilgvara Zalāna performance "Action Painting". Mākslinieks performances ir veidojis 33 valstīs visā pasaulē.

Novakarē sāksies liels svētku gājiens, kurā aicinātas piedalīties arī ģimenes ar izpušķotiem bērnu ratiņiem, atraktīvu braucamrīku īpašnieki. Gājiena dalībnieki dosies no kultūras centra uz Tradīciju laukumu, kur vakara pasākums sāksies ar Valsts himnu. Tai sekos domes priekšsēdētāja uzruna, Līvānu sadraudzības pilsētu delegāciju vadītāju apsveikumi, nominācijas "Līvānu Goda pilsonis 2016" pasniegšana. Lielajā vakarā koncertprogrammā uzstāsies Nacionālā teātra dziedošie aktieri Ainārs Ančevskis, Marija Bērziņa, "Sound Poets" solists Jānis Āiņšpurs, dziedātāja Ieva Kerēvica, "Carnival Youth", Intars Busulis, "Abonementa orķestris".

Kokos pie Latgales mākslas un amatniecības centra un jauniešu iniciatīvas centra "Kvartāls" būs skatāma jauniešu interaktīvā brīvdabas izstāde "90 stāsti Līvāniem", bet uz Latgales mākslas un amatniecības centra sienām multimedāla gaismas un skaņas izrāde "Līvānu leģenda", kas regulāri atkārtosies. Pusnaktī sāksies lielā svētku ugunošana "90 gaismas mirkli", bet ballē līdz rīta gaismai spēlēs "MC orķestris".

Ieeja visos svētku pasākumos bez maksas. Izdevumus sedz ziedotāji — Līvānu novada uzņēmēji un Līvānu novada pašvaldība.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem

✓ 10. jūnijā ap pulksten 4.00 Balvos 1995. gadā dzimis automašīnas VW vadītājs, iespējams, nepareizi izvēlēta braukšanas ātruma dēļ uzbrauca šķērslim. Ceļu satiksmes negadījumā cieta 1997. gadā dzimis pasažieris, kurš pēc medicīniskās palīdzības sniegšanas tika palaists mājās, kā arī vadītājs, kurš tika nogādāts slimnīcā palīdzības sniegšanai un alkohola ekspertīzes veikšanai. Uzsākts kriminālprocess.

✓ Tās pašas dienas vakarā ar pulksten 22.00 Rēzeknes novada Ozolmuižas pagastā 1969. gadā dzimis vīrietis, vadot

automašīnu Volvo, nobrauca no ceļa un apgāzās. Cietuši divi pasažieri, 1975. gadā dzimusi sieviete un 1978. gadā dzimis vīrietis. Abi ar dažādām traumām nogādāti slimnīcā.

✓ 12. jūnija naktī Ludzas novada Pūreņu pagastā nobrauca no ceļa un grāvi avarēja automašīna Audi. No notikuma vietas uz Rēzeknes slimnīcu nogādāti divi vīrieši — dzimuši 1991. un 1959. gadā. Policija veic negadījuma apstākļu izmeklēšanu un skaidro, kas avārijas brīdī bija automašīnas vadītājs. Uzsākts kriminālprocess.

✓ 12. jūnijā Rēzeknes novada Silmalas pagastā 1985. gadā dzimusi sieviete, vadot automašīnu VW, netika galā ar vadību,

automašīna apgāzās. Traumas guva gan vadītāja, gan divas pasažieres — 1977. un 1953. gadā dzimušas sievietes.

Krāslavā jaunieši vizinās un avarē ar zagtu auto

11. jūnija rītā Krāslavā atrasts avarējis mikroautobuss Mercedes, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

Veicot notikuma apstākļu noskaidrošanu, policisti uzzināja, ka minētā automašīna nozagta no kāda stāvlaukuma, kur tiek veikti būvdarbi. Policijas pārstāve

piebilst, ka automašīna stāvlaukumā atradās ar aizdedzē atstātām atslēgām.

Turpinot izmeklēšanu, izdevies noskaidrot un aizturēt kādu 1998. gadā dzimušu jauniešu, kurš atzinās, ka iepriekšējā vakarā, ejot garām stāvlaukumam un pamanot automašīnu ar atslēgu aizdedzē, nolēmis to paņemt un kopā ar draugiem nedaudz pavizināties. Tā arī darijuši, vizinājušies līdz brīdim, kad spēkrats grāvi avarējis. Puiši no notikuma vietas aizbēga un mikroautobusu avārijas vietā pameta.

Ši naksnīgā izklaide beidzās ar policija uzsāktu kriminālprocesu, kura rezultātā vainīgajai personai draud krimināltbildība.

Lai novērstu terorismu, izstrādāts Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likumprojekts

14. jūnijā Ministru kabinets atbalstīja likumprojektu "Gaisa kuģu pasažieru datu apstrādes likums", kurš paredz izveidot Gaisa kuģu pasažieru datu reģistru, lai nodrošinātu terorisma un starptautiskās organizētās noziedzības novēršanu. Pasažieru datu saņemšana no Reģistra tiesībaizsardzības iestādēm ļaus identificēt personas, kas iepriekš nebija identificētas un netika turētas aizdomās par saistību ar smagiem un sevišķi smagiem noziedzumiem.

Likumprojekts ir izstrādāts, par pamatu ņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par pasažieru datu reģistra (PDR) datu izmantošanu teroristu nodarījumu un smagu noziedzumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības.

Reģistra mērķis būs nodrošināt pasažieru datu apstrādi, lai novērstu valsts drošības un sa-

biedriskās kārtības apdraudējumus, kā arī palīdzētu apkarot smagus un sevišķi smagus noziedzumus.

PDR dati ir ikviena gaisa kuģa pasažiera ceļošanas datu reģistrs, kurā ir iekļauta informācija, kas vajadzīga, lai gaisa

pārvadātāji varētu veikt personas rezervācijas apstrādi un kontroli. Datus var tikt ietverta dažāda veida informācija, piemēram, gaisa pārvadājuma datumi un maršruts, biļešu informācija, kontaktinformācija, piemēram, adrese un telefona numuri, ceļo-

jumu aģentūras nosaukums, informācija par maksājumu, sēdvietas numurs un informācija par bagāžu.

Paredzēts, ka pasažieri tiks informēti par viņu personas datu nosūtīšanu automatizētai iekļaušanai Reģistrā.

Likumprojekts nenosaka pienākumu gaisa pārvadātājiem iegūt papildu datus, tādējādi palielinot administratīvo slogu, bet gan nosaka, ka gaisa pārvadātāji nosūtīs automatizētai iekļaušanai reģistrā likumprojektā noteiktos datus tādā apmērā, kādā gaisa pārvadātājs tos apstrādā savas komercdarbības veikšanai, lai sniegtu gaisa pārvadājuma pakalpojumu.

Reģistrā iekļautie pasažieru dati tiks pārbaudīti automatizēti attiecībā pret datiem, kas iekļauti par personām, ceļošanas dokumentiem un maksāšanas līdzekļiem attiecīgajās informācijas sistēmās.

Likumprojekts arī paredz, ka ar prokurora piekrišanu tiesības saņemt pasažieru datus no reģis-

tra būs Valsts policijai, Valsts robezsardzei, Militārajai policijai, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam, Iekšējās drošības birojam, Militārās izlūkošanas un drošības dienestam un Satversmes aizsardzības birojam, Drošības policijai, Valsts ieņēmuma dienesta Muitas policijas pārvaldei un Finanšu policijas pārvaldei, ja ir pamats uzskatīt, ka pieprasītie pasažieru dati var palīdzēt novērst vai atklāt smagu vai sevišķi smagu noziedzumu, nodrošināt šāda noziedzuma pierādījumu avotu noskaidrošanu, vai novērst valsts drošības, sabiedriskās kārtības un drošības apdraudējumu.

Vienlaikus likumprojekts atbilst Ministru kabineta iecerēto darbību noteiktajiem uzdevumiem – apkarot un ierobežot organizēto noziedzību, cilvēktirdzniecību, narkotisko un psihotropo vielu izplatību un paugstināt robežkontroles sistēmas efektivitāti.

Robežsardze pateicīga iedzīvotājiem par palīdzību robežpārkāpēju atklāšanā

Latvijas austrumu pierobežas iedzīvotāji aizvien aktīvāk izrāda iniciatīvu un sniedz atbalstu Valsts robežsardzei nelegālās migrācijas novēršanā. Robežsardze izsaka pateicību par vietējo iedzīvotāju aktīvu iesaisti robežpārkāpēju atklāšanā, kā arī turpmāk aicina informēt robežsardzes struktūrvienības

par pamanītajiem nelikumīgajām darbībām robežas tuvumā.

Šogad jau bijuši pieci gadījumi, kad vietējie iedzīvotāji informējuši robežsardzes struktūrvienības par pamanītām aizdomīgām personām pierobežā. Rezultātā robežsargi aizturēja 28 nelikumīgos robežšķērsotājus, tajā skaitā 16 Afganistānas un

astoņus Vjetnamas pilsoņus. 2015. gadā tādi bijuši 11 gadījumi. Pēc vietējo iedzīvotāju zvaniem robežsargi pērn aizturēja 100 nelikumīgos robežšķērsotājus, tajā skaitā personas no Vjetnamas, Irākas, Afganistānas, Krievijas un citām valstīm. Kopā šogad jau aizturēti 122 (Vjetnama — 82, Krievija — 18, Afganistāna — 16 un

citus) nelikumīgie "zaļās" robežas šķērsotāji un 19 (Krievija — 11, Latvija — trīs, Ukraina — divi) viņu atbalstītāji.

Pērn šajā laika posmā tika aizturēti 75 (Vjetnama — 62, Sirija — pieci, Krievija — pieci) "zaļās" robežas pārkāpēji un 18 atbalstītāji jeb pārvadātāji.

Valsts robežsardzes informācija

Tiesu sēžu saraksts Daugavpils tiesai Preiļos no 27. līdz 30. jūnijam (pirmā instance)

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Mutvārdu	27. jūnijs	LindorffOy	Nikolajs Šatrovs	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	27. jūnijs		Roberts Gēmis	kriminālprocess	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	28. jūnijs	Irena Plaskota	Aleksandrs Ažģiņš	uzturīdzekļu piedziņa	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	28. jūnijs	Vasilijš Zelenivskis	Natālija Šnepste	zaudējuma piedziņa	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	29. jūnijs	SIA "AM finances"	Valdis Soms	parāda piedziņa	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	30. jūnijs	SIA "Ota un partneri"	BTA Insurance CompanySE	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		A.Stikāne
Rakstveida	30. jūnijs	Nodrošinājuma Valsts aģentūra	SIA "Volless"	parāda piedziņa		A.Stikāne
Mutvārdu	30. jūnijs	SIA "Livānu dzīvokļu un komunālā saimniecība"	Žanna Stepanova, Vjačeslavs Stepanovs, Boriss Stepanovs, Džesika Savicka, Alina Stepanova	parāda piedziņa, izlikšana no dzīvojamās platības	Atklāta	R.Krēslīņa

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

Kad sagaidīt vasaras saulgriežus

Līdz ar Saules ieiešanu Vēža zīmē 21. jūnijā plkst. 1.34 sākas vasara. Astrologs Kristaps Baņķis iesaka lustīgi nosvinēt šo īpašo gadskārtu dienu. Reto gadu saulgrieži sakrīt ar Pilnmēness kulmināciju, tādēļ piepildīta tieši ar to Jāņu maģiju, kas aprakstīta tautas paražās. "23. un 24. jūnija kalendārie Jāņi noritēs Mēness cikla enerģētiski smagnējā 19. Mēness dienā, kas liedz papardes zieda meklējumus, gaļas un alkohola lietošanu," brīdina astrologs.

"Senlatviešiem gadskārtu svinēšanas bija kā "Laika Lūkas" — iespēja zīmīgā laikā caur dabas cikliskumu ietekmēt savu dzīvi visa gada garumā. Lai labākie laiki neietu zudumā, latvieši cītīgi sekoja Mēness ciklam. Mūsdienās, kad izpratne par dabas cikliskumu un planētu stāvokli ir pilnīgāka, par astrologa pienākumu uzskatu latvju gadskārtās paredzētos rituālus ietērt tam vislabvēlīgākajā laikā," stāsta Kristaps Baņķis. Īstie Jāņu svētki 21. jūnijā ir jāizmanto kā "Laika Lūkas" savas un tautas karmas uzlabošanai. Astrologs ilgus gadus vērojis dabas cikla un kalendāro Jāņu sakrītības un secinājis, ka harmoniskāki teju vienmēr bijuši tie saulgrieži, turpetim 23. un 24. jūnijs retu reizi varējis palepoties ar labvēlīgu planētu stāvokli vai Mēness cikla enerģētiku. Lidzīgi nelāga enerģētika esot arī šī gada Jāņiem.

Līgo vakara pasākumi labvēlīgi vien līdz pusnaktij. "Pēcāk sākas un līdz pat 25. jūnija pl. 0.15 ilgst kaitnieciski provokatīvā 19. Mēness diena. Viena no trim Mēness dienām, kas pagēr mērenību, pretošanos kārdinājumiem un neizdabāšanu baudām. Visistākās "tarakānu" dzīres, tādēļ svētīgi ir maksimāli ierobežot papardes zieda meklējumus, jo partnerim varam nodot tikai sevī uzkrātos sārnus. Arī gaļas ēšana un alkohola lietošana pazemina imunitāti un piesārņo enerģiju, par ko vēlāk dārgi būs jāmaksā. Vajadzēs iztikt ar sieru vien..., norāda astrologs. Svētku turpinājumā Mēness kalendārs iesaka doties ārpus mājām un uzvilkt kādu lustīgu ziņģi. Tomēr uzmanībai jābūt pirmajā vietā, jo, kā norāda astrologs, 24. jūnija dienas vidūci un vakarā sagaidāma Mēness spriedze ar kareivīgo un ātri uzliesmojošo Marsu.

Nepiemērots laiks miermīlīgām ģimeniskām svinībām. Var apdedzināties visās tās nozīmēs. Un ēdiens var ātri sabojāties. Šķindēs trauki, ledzērušos vilks uz kašķi un kautiņiem. Pastiprinās negadījumu risks uz ceļiem un pie ūdeņiem, brīdina astrologs.

Par laimi, 25. jūnijs esot vislabākā kalendāro Jāņu diena, kad var atgūt zaudēto. Tā pēc Saules un Mēness kalendāra ļauj gan izbaudīt svētlaimi, gan tradīcijās laimē diet. Tiesa, daudzi tā atlaidīs bremzes, ka nebijušas sajūtas piedzīvos pirmoreiz mūžā, nosmej astrologs, piebilstot, ka sestdienu un svētdienu kā vienas no veiksmīgākajām jūnija dienām nevajadzētu norralināt, bet izmantot svarīgiem veikumiem.

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Priecāties tuksnesis un izkaltusi nora,
Klājumi saplauks ziedos it kā dārzs.
Plauksti un ziedi kā puķe savā Dienā,
Gavilē un priecāties no sirds!

Vissirsnīgākie sveiceni
dzimšanas dienā **TEKLAI
ROMANOVSKAI!**
Vēlam veselību,
laimi turpmāk!
Selgas

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

Celmu frēzēšana,
bīstamo koku zāģēšana,
autopacēlāja pakalpojumi.
Tālr. 29419522.

SIA „LATVIJAS GAĻA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

Visu mūžu labi vārdi, labi darbi
izloloti,
Dzīvotpriekā, zelta lāsēs auklēti un
tālāk doti.
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Emīlijas MŪROZOVAS
tuviniekiem,
viņu mūžībā aizvadot.**
Bijušās lauksaimniecības
pārvaldes kolektīvs

Ceļu distance paziņo,
ka dzelzeļa pārbrauktuve 326. km
(autoceļā Veiguri — Silavas —
Daukstes) tiks slēgta remonta
darbu veikšanai 28. jūnijā
no plkst. 09.00 līdz plkst.14.00.

Apbraukšana tiks veikta caur 327. km
dzelzeļa pārbrauktuvi pa autoceļu
V-754 Līvāni — Gavartiene — Steķi.
Ceļu distance atvairņojas par
sagādātajām neērtībām.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.
Laba cena. Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

PARDOD

2 sarkanraibas gotiņas — 16 un 13
mēnešus vecas, Rušonas pagastā.
Tālr. 28660348.

DAŽĀDI

Atdodu zāli pļaušanai. Tālr. 26549226.

Pārdod KIA SPORTAGE, 2006. gada
decembris, 2.0 l, benzīns; manuāla
ātrumkārbā; āķis. Virsbūves tips —
apvidus. Oriģinālie lietie diskā,
jaunas vasaras riepas R16.
Teicamā tehniskā un
vizuālā stāvoklā, TA 02.2017.
Tālr. 29410288.

PASMAIDĪSIM

Laimīgas ģimenes dzīves formula: dari
to, ko tev saka sieva.

Tā vien liekas, ka par sevi nu jau zinu
visu! Bet nē... uzrodas cilvēki, kuri zina
vairāk.

Tosts: iedzēsim par ideālajiem vīriešiem
un citiem pasaku tēliem!

- Es pārdzīvoju:
1. 90os gadus.
  2. Bankas Baltija krahū.
  3. 1998. gada banku krīzi.
  4. Pasaules galu 1999. un 2012. gadā.
  5. Govju trakumsērgas epidēmiju.
  6. Putnu gripu.
  7. Cūku gripu.
  8. 2008. gada finanšu krīzi.
  9. 2010. gada ziemu, vairāku Saeimu atļaišanu, naftas cenu kāpumu, PVN pacelšanu utt.

10. Bezdarbu, nodokļu paaugstināšanu.

Vēl viena krīze? Nesmidiniet!

— Cik ilgā laikā mēs nonāksim līdz stacijai? — jautā tūristi večukam.

— Ejiet, — atbild večuks.

— Bet, cik ilgi būs jāiet?

— Ejiet!

Tūristi sadusmojas par tik dumju večuku un sāk iet. No mugurpuses večuks sauc pakaļ: — Vienu stundu!

Tūristi pateicas un jautā, kādēļ viņš uzreiz nesacīja.

— Man bija jāredz, cik ātri jūs ejat.

Kāds diriģents 25 gadus pirms katra koncerta no diriģenta pulks izvilka zīmīti, izlasīja to un tikai tad sāka diriģēt koncertu.

Reiz "pirmā vijole" nolēma paskatīties, kas rakstīts tajā zīmītē: "Vijoles — pa labi, čelli — pa kreisi".

Dzemdību namā jaunais tētis satraukts kliec:

— Kaut kas traks! Dviņi!

— Nē, tikai viens, — viņu mierina

medmāsa. — Bet nākamreiz gan atnāciet skaidrā.

— Kāpēc bitenieks, vākdams medu no stropa, galvā velk tādu masku?

— Ja bites viņu pēc tam atpazītu, viņam būtu vāks...

Puisītis tirgū medus pārdevējam lūdz pilnu kanniņu ar medu. Pārdevējs salej medu, un puisītis saka:

— Tētis lūdza pateikt, ka naudiņu viņš atnesīs rīt.

— Neies krastā! — saka pārdevējs un izlej medu atpakaļ.

— Tētīm bija taisnība, — saka puisēns, skatoties tukšajā kanniņā, — pāris maizēm tomēr sanāks!

Ja sestdienas rītā vīrs pēkšņi sievai saka, ka mil viņu, tas nozīmē, ka vakarā viņš grib aiziet ar draugiem uz alus bāru.

Sarunājas divas draudzenes:

— Kā tavš jaunais puisis gultā?

— Kā zvērs!

— O! Kā leopardš vai kā lācis?

— Kā slinķis.

SIA "NOVADNIEKS REDAKCIJA" paziņo, ka ar 2016. gada 1. jūliju tiek pārtraukta laikraksta "Novadnieks" IZDOŠANA.

Aicinām abonētus, kuri abonējuši laikrakstu "Novadnieks" laika periodam no 2016. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim (vai īsākam laika periodam pēc 01.07.2016.), vērsties ar iesniegumu Latvijas Pastā vai redakcijā (atkarībā no tā, kur laikraksts abonēts) par samaksātās abonēšanas maksas saņemšanu.

IESNIEGUMĀ Latvijas Pastam jānorāda:

vārds, uzvārds, personas kods, juridiskām personām uzņēmuma nosaukums, reģistrācijas numurs, adrese, tālrunis un apmaksas veids (bankas konta numurs vai naudas pārveidums). Iesniegumu var nodot jebkurā Latvijas Pasta nodaļā vai sūtīt elektroniski redakcijas@pasts.lv.

Abonentiem, kuri abonējuši "Novadnieku" redakcijā un maksājuši par pakalpojumu ar bankas starpniecību, IESNIEGUMĀ jānorāda: vārds, uzvārds, personas kods, juridiskām personām uzņēmuma nosaukums, reģistrācijas numurs, adrese, tālrunis un bankas konta numurs, uz kuru pārskaitīt pārmaksāto abonēšanas maksu, iesniegumu sūtīt uz novadnieks@inbox.lv, vai nododot redakcijā.

Abonenti, kuri abonējuši "Novadnieku" redakcijā un maksājuši par pakalpojumu skaidrā naudā, pārmaksu varēs saņemt redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, uzrādot abonēšanas kvīti un personu apliecinošu dokumentu.

Naudas izmaksa redakcijā no 20. jūnija līdz 29. jūlijam.

Neskaidrību gadījumā zvanīt — 29410288, 26774639.